

Jaarstukken 2020

INHOUDSOPGAVE

1	Inleiding.....	3
1.1	Algemene beschouwing.....	3
1.2	Leeswijzer	5
1.3	Rekeningresultaat.....	6
1.4	Regionaal Investeringsfonds	6
1.5	Bestuur	9
2	Jaarverslag Programma verantwoording.....	11
2.1	Ruimte en Energie.....	13
2.2	Maatschappij en Jeugd.....	20
2.3	Strategisch positioneren.....	28
2.4	Organisatie en samenwerking.....	29
2.5	Algemene dekkingsmiddelen	31
3	Jaarverslag Paragrafen.....	33
3.1	Weerstandsvermogen en risicobeheersing.....	33
3.2	Financiering.....	35
3.3	Bedrijfsvoering.....	37
3.4	Vennootschapsbelasting.....	39
3.5	Heffingen en Leges.....	39
3.6	Onvoorzien.....	39
4	Jaarrekening 2020.....	41
4.1	Balans en toelichting op de balans.....	42
4.2	Overzicht van baten en lasten.....	54
5	Besluit.....	69
6	Bijlagen.....	71
6.1	Subsidies.....	71

1 Inleiding

1.1 Algemene beschouwing

Het jaar 2020 was een bijzonder jaar, waarin wij ons werk hebben moeten en meestal ook hebben kunnen aanpassen tijdens de Coronacrisis. Wij hebben niet alles kunnen uitvoeren zoals voorzien, maar vaak wel in aangepaste vorm. Zo hebben wij een aantal vacatures bij RBL niet direct ingevuld. Een aantal zaken is uitgesteld zoals bij voorbeeld de aanbesteding van de nieuwe OV-concessie. Ook hebben wij een omzetgarantieregeling moeten treffen voor de jeugdhulpaanbieders en een continuïteitsregeling voor de regiotaxi.

Lobbyen is een kernactiviteit van Holland Rijnland en van belang om de regionale agenda te kunnen realiseren. Afgelopen jaar is er meest schriftelijk op een aantal terreinen actie ondernomen aan de hand van de intern opgestelde lobbykalender, omdat vanwege het corona virus fysieke ontmoetingen niet mogelijk waren. Zo zijn er voor energie diverse 'lobbybrieven' verstuurd. Denk voor het onderwerp warmte aan brieven naar het rijk en voor elektriciteit aan de provincie. Daarnaast is er samen met andere partijen een lobbybrief aan het Rijk gestuurd over de ecologische meekoppelkansen A4. Voor de Bubble Barrier is in 2020 een verzoek gestuurd aan de provincie voor een bijdrage. Een ander voorbeeld is dat er met de 6 regio's in Zuid-Holland een lobbybrief gestuurd is aan de ministeries van BZK en Justitie en Veiligheid over de opgave huisvesting statushouders. Tot slot hebben wij een zienswijze en brief gestuurd over de Aanvullingsregeling geluid in relatie tot Schiphol.

De impact van de Corona-maatregelen op de jeugdhulp was groot. Met name de eerste maanden na invoering van de maatregelen hebben in het teken gestaan van het omgaan met de gevolgen hiervan en focus op continuering van de jeugdhulp. Holland Rijnland coördineert en beheert het Transformatiefonds. Door de Corona-maatregelen hebben enkele projecten uit het transformatiefonds enige vertraging opgelopen of zijn verlengd.

De gemeenten in Holland Rijnland werken samen om de jeugdhulp verder te transformeren, de kwaliteit te waarborgen en de kosten beheersbaar te houden. De stijgende uitgaven aan jeugdhulp zetten de financiële positie van gemeenten zwaar onder druk.

Het jaar 2020 stond ook in het teken van voorbereiding op de inkoop van de jeugdhulp en het verder concretiseren van de doelen uit het inkoopplan. Middels de inkoop 2022, verdere transformatie van de jeugdhulp en bezuinigingsmaatregelen beogen de gemeenten te komen tot een kwalitatief goed en betaalbaar jeugdhulpstelsel.

Centraal stond ook de versterking van de gemeentelijke sturing op de jeugdhulp met als kernvraag: hoe krijgen we beter grip op de kosten? In 2020 is een doorontwikkeling van de TWO ingezet naar een structurele beheersorganisatie. Besloten is om advies in te winnen over herijking van de governance jeugd.

De regionale agenda 2019-2023 bevat vooral veel ruimtelijke thema's. In 2020 hebben wij onze ambitieuze regionale agenda uitgewerkt en de basis gelegd voor de regionale omgevingsagenda Holland Rijnland (ROA), waarover in 2021 besloten wordt. Het gaat daarbij om strategische keuzes wat betreft de verdeling van de schaarse ruimte voor wonen, werken, mobiliteit, groen en energie. Om

die keuzes met onze opdrachtgevers collectief te gaan maken bepalen wij met de portefeuillehouders gezamenlijk een integraal ruimtelijk afwegingskader. Om verstandig knopen door te kunnen hakken is voldoende draagvlak van belang. Daarom hebben wij volgens de nieuwe werkwijze naast de portefeuillehouders ook de raadsleden betrokken in meest digitale bijeenkomsten als themacafés, webinars en een wensen- en bedenkingenprocedure.

In 2020 hebben we een evaluatie uitgevoerd naar de mate waarin we onze ambities uit de Regionale Woonagenda waarmaken. Dit helpt om waar nodig bij te sturen. Eind 2020 is met behulp van de planmonitor de planlijst woningbouw geactualiseerd en met de monitor aangeboden aan de provincie. De resultaten van de evaluatie van de Regionale Woonagenda en de gedachtewisseling over een mogelijke aanpassing van de huisvestingsverordening zijn vastgelegd in een bestuursopdracht voor wonen.

We monitoren de balans tussen vraag en aanbod van werklocaties. Ook in 2020 is de jaarlijkse kantorenmonitor Holland Rijnland opgesteld en ambtelijk besproken. Eind 2020 is de provincie in samenspraak met de regio's gestart met een behoeferaming voor bedrijventerreinen. Mogelijk geeft dit in 2021 aanleiding tot actualisatie van de regionale bedrijventerreinenstrategie van Holland Rijnland. Ruimte houden voor bedrijvigheid naast de enorme druk op de woningmarkt is een van de strategische ruimtelijke vraagstukken waar we aandacht aan besteden in de Regionale Omgevingsagenda.

Ook vanuit het perspectief van natuur- en landschap wordt actief inbreng geleverd voor de Regionale Omgevingsagenda. Zo dragen we bij aan het vergroten van de toegankelijkheid en bereikbaarheid van natuur en landschap en de versterking van de grote waarde ervan voor de inwoners uit onze regio en anderen. In 2020 is het plan van aanpak om te komen tot een aantal iconprojecten in samenspraak met de gemeenten tot stand gebracht en vastgesteld. Om dit type projecten mogelijk te maken en gezien het wegvallen van subsidiemogelijkheden vanuit de provincie zijn de financieringsvoorwaarden vanuit het Regionaal Groenprogramma aangepast.

In 2020 is ten behoeve van de actualisering van de Regionale Strategie Mobiliteit (RSM) onderzoek uitgevoerd naar het functioneren van het huidige mobiliteitssysteem in relatie tot toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen en technologische en maatschappelijke trends. Op basis van deze analyse bepalen wij de mobiliteitsopgaven voor de korte- en (middel)lange termijn in Holland Rijnland. Ook is er onderzoek uitgevoerd naar de verduurzaming van mobiliteit. Dit onderzoek gebruiken wij zowel voor de regionale energiestrategie 1.0 (RES) als voor de RSM. De RSM gaat onderdeel uitmaken van de Regionale omgevingsagenda. Ruimtelijke ontwikkeling en mobiliteit hebben immers een wederkerige relatie.

In de zomer van 2020 is de Concept RES Holland Rijnland opgesteld door het programmateam RES, met akkoord van 13 gemeenten van Holland Rijnland, de provincie Zuid-Holland, de omgevingsdienst West-Holland en hoogheemraadschap Rijnland. Ook is een proces van wensen en bedenkingen doorlopen. De concept RES is tijdig met de wensen en bedenkingen aangeboden aan het Nationaal Programma RES. Na de zomer is er stevig ingezet op participatie rondom de RES zowel regionaal als lokaal. Ook is er onderzoek gedaan en zijn er berekeningen gemaakt rondom het regionale energiesysteem en op de thema's warmte, energiebesparing, zon op daken, duurzame mobiliteit en ruimte en energie. De resultaten daarvan zijn in de RES 1.0 opgenomen.

In de hoofdstukken hierna ziet u de verantwoording per programma.

1.2 Leeswijzer

In het vervolg van dit hoofdstuk leest u het rekeningresultaat, stemverhoudingen van het algemeen bestuur voor de deelnemende gemeenten en de samenstelling van het dagelijks bestuur. In hoofdstuk 2 vindt u de inhoudelijke verantwoording per programma.

De programma's van de begroting zijn in 2020 ten opzichte van 2019 gewijzigd. De reden is dat er in 2019 nog gewerkt werd met de inhoudelijke agenda en in 2020 met de regionale agenda. De P&C producten zijn daarop aangepast. Het effect is dat het vergelijken van de cijfers van 2020 met die van 2019 in een aantal gevallen niet mogelijk is. Met ingang van 2021 is dat niet meer aan de orde. Per programma wordt aangegeven wat men in 2020 heeft bereikt, wat daarvoor is gedaan en welke kosten daarmee gemoeid waren. In de paragrafen "Wat heeft dat gekost" verklaren wij de verschillen wanneer de baten of lasten meer afwijken dan € 25.000 ten opzichte van de begroting na wijziging bij de Tussenrapportage 2020.

Leeswijzer financiële tabellen:

- Directe kosten: kosten voor leveringen, goederen en diensten die rechtstreeks ten laste van projecten in de programma's komen;
- Kosten werkorganisatie: kosten voor personeel, huur gebouw e.d. die via toerekening van uren verdeeld worden over de projecten in de programma's;
- Directe baten: baten die rechtstreeks ten gunste van projecten in de programma's komen. Het gaat voornamelijk om subsidies van Rijk en provincie, aanvullende subsidies van gemeentes of bijvoorbeeld leges;

Onder het kopje paragrafen komt de bedrijfsvoering aan bod middels de thema's die door het BBV worden aangedragen, zoals het weerstandsvermogen, kapitaalgoederen en PIOFACH. De jaarrekening is opgenomen in hoofdstuk 4, met de balans, de toelichting op de balans en het overzicht van baten en lasten. De overige staten en overzichten zijn opgenomen in de bijlagen.

1.3 Rekeningresultaat

De jaarrekening van Holland Rijnland sluit in 2020 af met een positief resultaat van € 1.523.340.

De jaarrekening van Holland Rijnland bestaat in feite uit twee aparte onderdelen die elk een aparte financiering kennen:

- Holland Rijnlands reguliere taken, gefinancierd uit de reguliere gemeentelijke bijdrage.
- TWO Jeugdhulp, de inkooporganisatie Jeugdhulp, gefinancierd uit de jeugdhulpbudgetten van de gemeenten.

Resultaat Holland Rijnland: Het resultaat voor het onderdeel reguliere taken komt uit op € 1.449.483 positief. In de programmaverantwoording gaan wij in op de resultaten per programma.

Resultaat TWO Jeugdhulp: De kosten voor de uitvoeringsorganisatie voor de inkoop van jeugdhulp zijn onderdeel van de bedrijfsvoering van Holland Rijnland, maar worden apart in rekening gebracht bij de gemeenten die hieraan deelnemen. De gemeenten brengen dit ten laste van hun eigen jeugdhulpbudget. Het gaat hier dus niet om de besteding van het totale uitvoeringsbudget. Over de jeugdhulpbudgetten wordt door Holland Rijnland wel een eindverantwoording opgesteld, maar het resultaat wordt verwerkt in de jaarrekeningen van de individuele gemeenten.

De kosten van de TWO Jeugdhulp zijn € 73.857 euro lager uitgekomen dan begroot. Hierin zijn ook de onder overhead verantwoorde kosten meegenomen van de TWO.

Resultaat en verdeling: De verdeling over gemeenten worden zowel voor het overschot op de TWO Jeugdhulp als het resultaat van Holland Rijnland separaat aangeboden aan het algemeen bestuur.

1.4 Regionaal Investeringsfonds

December 2007 is het Regionaal Investeringsfonds (RIF) ingesteld en de overeenkomst door de deelnemende gemeenten ondertekend. In de RIF zijn de volgende vijf projecten benoemd:

- Rijnlandroute;
- HOV-netwerk Zuid Holland Noord (HOV-ZHN);
- Programma Ontsluiting Greenport (POG);
- Vitalisering Greenport Duin- en Bollenstreek (GOM);
- Regionaal Groenprogramma.

Voor deze projecten zal de bijdrage vanuit het RIF in z'n totaliteit € 180.000.000 mln zijn. In onderstaande tabel staat de verdeling inclusief de bestedingen tot en met 2020:

Project	Budget	reeds besteed t/m 2020
Rijnlandroute	€ 75.000.000	€ 57.500.000
HOV Net Zuid Holland Noord	€ 37.500.000	€ 29.897.400
POG	€ 37.500.000	€ 7.000.000
Vitalisering Greenport Duin- en Bollenstreek	€ 10.000.000	€ 10.000.000
Groenprogramma	€ 20.000.000	€ 10.763.401

Project	Budget	reeds besteed t/m 2020
Totaal	€ 180.000.000	€ 115.160.801

Bovenstaande tabel toont aan dat er al een groot gedeelte van het RIF daadwerkelijk is besteed. Op een groot deel van het resterende budget rusten verplichtingen waardoor het vrij te besteden bedrag beperkt is.

Voor de Rijnlandroute en het HOV Net Zuid Holland Noord zijn er overeenkomsten afgesloten waardoor dit budget totaal bestemd is. Voor de middelen in het POG is een deel van de maatregelen gerealiseerd, een deel in voorbereiding en de invulling van een deel van de maatregelen wordt heroverwogen. De uitgaven voor de vitalisering Greenport Duin- en Bollenstreek zijn verricht en het Groenprogramma is voor een deel gerealiseerd.

Ten aanzien van het groenprogramma dat via de exploitatie van Holland Rijnland loopt is nagegaan in hoeverre de projecten waar we aan bijdragen al gerealiseerd zijn. Hier is rekening meegehouden in de administratie. Ter illustratie: de lasten voor het singelpark in Leiden zijn opgenomen in de administratie omdat het deel van het singelpark waar Holland Rijnland aan bijdraagt afgerond is terwijl er door Holland Rijnland nog geen betaling gedaan is.

In 2020 hebben de gemeenten de tiende bijdrage van € 9.454.331 voldaan. Dit bedrag is direct in het fonds gestort.

De gemaakte kosten en bijbehorende bate voor het Regionaal Groenprogramma, zijn ook opgenomen in het Programma Regionale Agenda.

Stand per 1 januari 2020		34.957.927
Ontvangsten:		
Totaal ontvangen van de gemeenten	9.454.331	
Bijdrage 2e tranche Rijnlandroute		
Totaal opbrengst		9.454.331
sub-totaal		44.412.258
Uitgaven:		
Rijnlandroute	2.500.000	
HOV-netwerk ZHN	2.488.600	
Programma Ontsluiting Greenports (POG)		
Vitalisering Greenport Duin- en Bollenstreek (GOM)		
Regionaal Groenprogramma	4.268.431	
Totaal besteed in 2020		9.257.031

Stand per 1 januari 2020		34.957.927
Stand per 31 december 2020		35.155.228
Verantwoording		
Verantwoord op ontvangen RIF-gelden	33.500.211	
Rentcorrectie op ontvangen RIF-gelden	593.699	
		34.093.910
Rente saldo		1.061.318
Totaal		35.155.228

Overzicht RIF-bijdrage per gemeenten	Bijdrage t/m 2019	Bijdrage 2020	Bijdrage t/m 2020
Kaag & Braassem	4.426.380	368.865	4.795.245
Hillegom	5.161.524	430.127	5.591.651
Katwijk	21.172.044	1.764.337	22.936.381
Leiden	36.919.824	3.076.652	39.996.476
Leiderdorp	6.852.264	571.022	7.423.286
Lisse	4.914.804	409.567	5.324.371
Noordwijk	11.568.072	964.006	12.532.078
Oegstgeest	4.810.560	400.880	5.211.440
Teylingen	8.782.860	731.905	9.514.765
Voorschoten	6.869.040	572.420	7.441.460
Zoeterwoude	1.974.600	164.550	2.139.150
Subtotaal	113.451.972	9.454.331	122.906.303
Rentecorrectie	548.030	45.669	593.699
Totaal	114.000.002	9.500.000	123.500.002
Katwijk: aanvullende bijdrage RIF - 2e tranche Rijnlandroute	8.627.300	0	8.627.300
Leiderdorp: aanvullende bijdrage RIF - 2e tranche Rijnlandroute	754.974	0	754.974
Katwijk: aanvullende bijdrage RIF - 2e tranche Rijnlandroute	0	0	0
Leiden: aanvullende bijdrage RIF - 2e tranche Rijnlandroute	16.372.700	0	16.372.700
Totaal	139.754.976	9.500.000	149.254.976

1.5 Bestuur

De regio Holland Rijnland bestaat in 2020 uit de gemeenten Alphen aan den Rijn, Hillegom, Kaag en Braassem, Katwijk, Leiden, Leiderdorp, Lisse, Nieuwkoop, Noordwijk, Oegstgeest, Teylingen, Voorschoten en Zoeterwoude. Deze regiogemeenten worden vertegenwoordigd door de 33 leden van het algemeen bestuur.

Het algemeen bestuur vergaderde in 2020 twee maal, namelijk op 24 juni en op 16 december. In oktober was er een schriftelijke ronde.

Algemeen bestuur en stemverhouding per 16 december 2020

	gemeente	Aantal AB leden	Stem per lid	totaal
1.	Alphen aan den Rijn	3	2 x 16 stemmen 1 x 1 stem	33
2.	Hillegom	2	2 x 4 stemmen 1 x 1 stem	9
3.	Kaag en Braassem	3	1 x 5 stemmen 1 x 4 stemmen	9
4.	Katwijk	3	1 x 11 stemmen 1 x 10 stemmen	21
5.	Leiden	4	1 x 19 stemmen 1 x 18 stemmen 2 x 1 stem	39
6.	Leiderdorp	2	1 x 5 stemmen 1 x 4 stemmen	9
7.	Lisse	2	1 x 5 stemmen 1 x 4 stemmen	9
8.	Nieuwkoop	2	2 x 4 stemmen 1 x 1 stemmen	9
9.	Noordwijk	2	1 x 8 stemmen 1 x 7 stemmen	15
10.	Oegstgeest	3	2 x 4 stemmen 1 x 1 stemmen	9
11.	Teylingen	3	1 x 6 stemmen 1 x 5 stemmen 1 x 1 stem	12
12.	Voorschoten	2	1 x 5 stemmen 1 x 4 stemmen	9
13.	Zoeterwoude	2	1 x 2 stemmen 1 x 1 stem	3
	Totaal	33		186

Door het vertrek van de van de heer van Trigt, die benoemd werd tot burgemeester van Zoeterwoude en mevrouw Wolters zijn er 2 vacatures ontstaan. In de AB-vergadering van 24 juni 2020 is de heer Schoonderwoerd benoemd tot portefeuillehouder Maatschappij. In de schriftelijke AB-vergadering

van oktober 2020 is mevrouw C. van Starckenburg verkozen tot nieuw lid van het dagelijks bestuur als portefeuillehouder Jeugd.

Samenstelling van het Dagelijks Bestuur per 22 februari 2021:

H.J.J. Lenferink	voorzitter en portefeuillehouder Algemeen Bestuurlijke Zaken
J.W.E. Spies	portefeuillehouder Arbeidsmarkt, Economie en Energie
E.R. Jaensch	portefeuillehouder Wonen, Natuur en Landschap, Bestuur en Middelen
A.L. van Kempen	portefeuillehouder Verkeer en Vervoer
F. Spijker	portefeuillehouder Ruimte
F.M. Schoonderwoerd	portefeuillehouder Maatschappij
C.van Starckenburg	portefeuillehouder Jeugd
L.A.M. Bakker	Secretaris-directeur

2 Jaarverslag Programma verantwoording

De gemeenten in Holland Rijnland willen vormen van samenwerking die gekenmerkt worden door optimale flexibiliteit, lage kosten, grotere betrokkenheid van de deelnemende gemeenten (nabijheid), georganiseerde ontmoeting en uitwisseling van kennis en ideeën en een slagvaardige en actiegerichte organisatie gericht op maatschappelijk relevante projecten. Vanuit deze wens draagt Holland Rijnland binnen de regio zorg voor een optimale verbinding, ontmoeting en samenwerking op ruimtelijk, economisch en sociaal gebied.

Voor de inzet van de organisatie Holland Rijnland voor de realisatie van de Regionale Agenda Holland Rijnland zijn vijf rollen te onderscheiden:

- **Platform voor ontmoeten en netwerken, kennis en ervaringen delen:** Het organiseren van regionale afstemming van thema's die de regio aangaan en het organiseren van allerlei gelegenheden voor de dertien gemeenten om ideeën te delen, kennis uit te wisselen, belangen in te brengen en thema's te agenderen.

- **Afstemming en coördinatie van beleidskaders en uitgangspunten :** Afstemmen en coördineren van gezamenlijke beleidskaders en -uitgangspunten, waarna uitvoering lokaal of subregionaal plaatsvindt. Gemeenten zijn veelal zelf verantwoordelijk voor het opstellen van voorstellen. Holland Rijnland faciliteert en coördineert de besluitvorming op ambtelijk en bestuurlijk niveau.

- **Lobby en belangenbehartiging:** Optreden naar provincie, Rijk en andere belangrijke gremia om de doelen van de regio te bereiken (via lobby en subsidiewerving). Holland Rijnland vormt hiervoor kansrijke allianties en fungeert tevens als aanspreekpunt in formele trajecten, zoals herziening van een provinciale structuurvisie.

- **Signalering nieuwe ontwikkelingen:** Het signaleren en benoemen van nieuwe ontwikkelingen, bijvoorbeeld op het gebied van wetgeving en maatschappelijke trends. Hieronder valt ook zicht hebben op het subsidielandschap en het signaleren van mogelijkheden voor cofinanciering.

- **Uitvoering programma's, taken en opdrachten:** Voor een aantal specifieke opgaven voert Holland Rijnland concrete taken uit: onder meer de Urgentiecommissie Woonruimteverdeling, Opdrachtgeverschap Jeugdhulp en het Regionaal Bureau Leerplicht. In dit hoofdstuk worden de programma's beschreven, te beginnen met drie inhoudelijke en vervolgens twee ondersteunende programma's. Dit zijn:

- Ruimte en Energie
- Maatschappij en Jeugd
- Strategisch positioneren
- Organisatie en samenwerking (overhead)
- Algemene Dekkingsmiddelen

Naar programma		Begroting 2020	Wijziging Begroting	Begroting na wijziging	Rekening 2020	Resultaat 2020
Domein 1 Ruimte en Energie	Lasten	2.913.159	1.261.329	4.174.488	7.836.070	-3.661.582
	Baten	-966.277	-1.491.244	-2.457.521	-6.526.609	4.069.088
Saldo		1.946.882	-229.915	1.716.967	1.309.461	407.506
Domein 2 Maatschappij en Jeugd	Lasten	4.338.588	2.266.265	6.604.853	5.662.415	942.438

Naar programma		Begroting 2020	Wijziging Begroting	Begroting na wijziging	Rekening 2020	Resultaat 2020
	Baten	-832.686	-1.726.011	-2.558.697	-2.630.305	71.608
Saldo		3.505.902	540.254	4.046.156	3.032.110	1.014.046
Domein 3 Strategisch positioneren	Lasten	282.421	0	282.421	151.000	131.421
	Baten	-	-	-	-	-
Saldo		282.421	0	282.421	151.000	131.421
Domein 4 Organisatie en samenwerking	Lasten	2.330.600	739.183	3.069.783	3.114.473	-44.690
	Baten	-	-	-	-15.055	15.055
Saldo		2.330.600	739.183	3.069.783	3.099.418	-29.635
Domein 5 Algemene Dekkingsmiddelen	Lasten	-	-	-	-	-
	Baten	-8.065.805	-165.000	-8.230.805	-8.230.808	3
Saldo		-8.065.805	-165.000	-8.230.805	-8.230.808	3
Resultaat	Lasten	-	-	-	-	-
	Baten	-	-	-	-	-
Saldo		-	-	-	-	-
Totaal lasten		9.864.768	4.266.777	14.131.545	16.763.958	-2.632.413
Totaal baten		-9.864.768	-3.382.255	-13.247.023	-17.402.777	4.155.754
Saldo van baten en lasten		0	884.522	884.522	-638.819	1.523.341
Storting in reserves		-	-	-	-	-
Onttrekking uit reserves		-	-884.522	-884.522	-884.522	0
Saldo reserveringen		-	-884.522	-884.522	-884.522	0
Resultaat		0	0	0	-1.523.341	1.523.341

Domein 4 Organisatie en samenwerking is gelijk aan overhead.

2.1 Ruimte en Energie

2.1.1 Integraal ruimtelijk kader

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

De gemeenten in Holland Rijnland wegen sectorale ruimtelijke claims onderling integraal af daar waar dit meerwaarde heeft op regionaal niveau. Zij maken strategische keuzes voor gezamenlijke agendering van regionale ruimtelijke opgaven richting provincie en Rijk en maken afspraken over de realisatie ervan. Zo draagt Holland Rijnland bij aan de gewenste ontwikkeling van de regio en vergroten we de leefkwaliteit.

In 2020 is daarom een begin gemaakt met het opstellen van een Strategische Agenda Ruimte oftewel een Regionale Omgevingsagenda Holland Rijnland. Er zijn een viertal extreme ruimtelijke ontwikkelscenario's uitgewerkt en doorgerekend op maatschappelijke meerwaarde met behulp van het dashboard Verstedelijking en Landschap van het ministerie van Binnenlandse Zaken. De Rijn- en Veenstreek en de Duin- en Bollenstreek hebben gewerkt aan een aanvulling op de omgevingsagenda Hart van Holland. Tussenresultaten zijn besproken met ambtenaren, bestuurders en raadsleden van de verschillende gemeenten van Holland Rijnland en onze bestuurlijke en maatschappelijke partners. Eind 2020 zijn de te maken strategische ruimtelijke keuzes vastgelegd in een memo voor de portefeuillehouders economie en leefomgeving en gepresenteerd in het algemeen bestuur. Medio 2021 zal besluitvorming plaatsvinden

2.1.2 Regionale woonagenda

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Ons doel met de Regionale Woonagenda is om voor 2030 30.000 nieuwe woningen te laten bouwen, waarvan 25% sociale huur en 20% in het middensegment. Huisvesting voor doelgroepen maatschappelijke zorg en arbeidsmigranten heeft daarbij onze bijzondere aandacht. We stemmen de regionale woningbouwopgave af met andere regionale ruimteclaims en we anticiperen op de gevolgen voor mobiliteit.

In 2020 hebben we een evaluatie uitgevoerd naar de mate waarin we onze ambities uit de Regionale Woonagenda waarmaken. Dit helpt om waar nodig bij te sturen. Eind 2020 is met behulp van de planmonitor de planlijst woningbouw geactualiseerd en met monitor aangeboden aan de provincie.

Het bestuurlijk en ambtelijk platform van Holland Rijnland is het afgelopen jaar intensief benut, onder andere voor lobby en belangenbehartiging bij het Rijk en de provincie, inzicht in juridische instrumenten en voor gezamenlijke aandacht voor de huisvestingsvraagstukken van bijzondere doelgroepen als arbeidsmigranten, vluchtelingen, waaronder statushouders en woonwagenbewoners. Naar aanleiding van een uitspraak van het College voor de Rechten van de Mens is er voor deze laatste doelgroep een uitgebreid onderzoek uitgevoerd naar hun woningbehoefte. Later dan aanvankelijk voorzien onder invloed van Corona, heeft er een digitaal themacafé plaatsgevonden over de ontwikkeling van woonbehoeften van verschillende doelgroepen en nieuwe doelgroepen (onder invloed van de extramuralisatie van de maatschappelijke zorg) in relatie tot de toekomstbestendigheid van het regionale woonruimteverdeelsysteem. In totaal 100+ raadsleden en andere belangstellenden namen deel aan dit themacafé. De resultaten van de Evaluatie van de Regionale Woonagenda en de gedachteswisseling over een mogelijke aanpassing van de huisvestingsverordening zijn vastgelegd in een bestuursopdracht voor wonen. Aangezien we ervoor gekozen hebben eerst de Regionale Woonagenda te evalueren, gaan we hiermee in 2021, later dan initieel gepland, aan de slag. Hierbij

is er ook aandacht voor de toekomstige woningbouwopgave, mede in relatie tot de verschillende doelgroepen en andere ruimtevragende activiteiten in onze regio. Vanuit het thema wonen leveren we input voor de Regionale Omgevingsagenda en omgekeerd zal deze richting geven aan de actualisering van de Regionale Woonagenda in 2021.

2.1.3 Huisvestingsverordening en uitvoering urgentieverklaring

Wij streven naar een rechtvaardige en doelmatige verdeling van de schaarse woonruimte in de sociale sector. Daarvoor hebben gemeenten samen de regionale huisvestingsverordening vastgesteld. We zorgen ervoor dat de afgesproken spelregels op de juiste, klantgerichte en efficiënte wijze worden toegepast.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Holland Rijnland verzorgt het secretariaat van de Regionale Urgentiecommissie Woonruimteverdeling. In 2020 behandelde de commissie 283 urgentieverzoeken en 170 vragen voor stadsvernieuwingsurgentie. Daarnaast zijn bezwaar- en beroepsprocedures voor de bezwarencommissie, rechtbank en Raad van State afgehandeld en is voorlichting gegeven aan intakers bij woningcorporaties.

Ook stelt Holland Rijnland jaarlijks in het kader van de contingentenregeling het aantal sociale huurwoningen vast, die door corporaties beschikbaar worden gesteld met name voor de uitstroom uit de maatschappelijke zorg.

Tot slot is in de beleidscommissie Woonruimteverdeling en in een (online) themacafé stilgestaan bij de gewenste en mogelijke aanpassingen van de woonruimteverdeling (zie ook paragraaf 2.1.2.). In de bijeenkomst stond de vraag centraal of het huidige woonruimteverdeelsysteem wel toekomstbestendig is of een andere wijze van verdelen nodig is. In totaal 100+ raadsleden en andere belsangstellenden namen deel aan dit themacafé. Een van de rode lijnen van de avond was dat de woonruimteverdeling de voorraad niet kan vergroten. Het blijft een verdeling van de schaarste. Bouwen van goedkope sociale huurwoningen blijft essentieel, naast een verdere heroriëntatie op het woonruimteverdeelsysteem.

2.1.4 Regionale strategieën voor bedrijventerreinen en kantoren

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Het is noodzakelijk dat de plancapaciteit én de gebruikte capaciteit beter aansluiten op de werkelijke ruimtebehoefte in onze intensief gebruikte regio. We willen de vraag naar werklocaties zoveel mogelijk ruimtebesparend invullen. Eind 2019 hebben we sub-regionaal (geformaliseerd in 2020) en regionaal keuzes gemaakt over welke soort bedrijvigheid we waar in ons gebied willen bundelen.

We monitoren de balans tussen vraag en aanbod van werklocaties. Ook in 2020 is er daartoe de jaarlijkse kantorenmonitor Holland Rijnland opgesteld en ambtelijk besproken. Eind 2020 is de provincie in samenspraak met de regio's gestart met een behoeferaming voor bedrijventerreinen. Mogelijk geeft dit in 2021 aanleiding tot actualisatie van de regionale bedrijventerreinenstrategie van Holland Rijnland. Ruimte houden voor bedrijvigheid naast de enorme druk op de woningmarkt is een van de strategische ruimtelijke vraagstukken waar we aandacht aan besteden in de Regionale omgevingsagenda. (Woon-werk-akkoorden vanuit de provincie Zuid-Holland bieden een instrument om slimme bovengemeentelijke uitruil mogelijk te maken. Hier is actief gebruik van gemaakt voor het Werninkterrein. Een goede ontsluiting van bedrijventerreinen en kantoren is randvoorwaardelijk. In

toenemende mate speelt ook connectiviteit i.v.m. de noodzakelijke digitalisering en aandacht voor mogelijkheden voor clustering i.v.m. stimuleren van circulariteit en campusvorming een rol).

2.1.5 Regionale strategie natuur, landschap en recreatie

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Wij dragen met de inzet van icoonprojecten bij aan het versterken en het behouden van de kwaliteit van natuur en landschap. Daarbij streven we naar een verhoging van de biodiversiteit, de versterking van cultuurhistorische waarden en de recreatieve aantrekkelijkheid van onze regio. Holland Rijnland biedt een unieke combinatie van kust, stad, plassegebied en veenweide. Deze rijkdom van landschappelijke diversiteit vormt de basis voor toekomstige ontwikkeling.

In 2020 is het plan van aanpak om te komen tot een aantal icoonprojecten in samenspraak met de gemeenten tot stand gebracht en vastgesteld. Om dit type projecten mogelijk te maken en gezien het wegvallen van subsidiemogelijkheden vanuit de provincie zijn de financieringsvoorwaarden vanuit het Regionaal Groenprogramma aangepast. Vanuit de Landschapstafels is ook in 2020 al hard gewerkt om in 2021 te komen tot nieuwe uitvoeringsovereenkomsten 2021-2024.

Er is in 2020 zowel ambtelijk als bestuurlijk bijgedragen aan de invulling, waaronder het uitvoeringsprogramma (UP) van de landschapsstrategie, van het Nationaal Park Hollandse Duinen en is Holland Rijnland operationeel partner geworden. Verder heeft Holland Rijnland zich ingezet in het versterken van het recreatieve waternetwerk van de Hollandse Plassen (HP), o.a. door het ontwikkelen van een agenda en het actualiseren van het UP HP. Ook is er een financiële bijdrage geleverd aan het project Ervaar de Romeinse Rijn (incl. De Vliet) om de beleefbaarheid en recreatieve waterstructuur te verbeteren. De regionale samenwerking op het gebied van klimaatadaptatie is geïntensiveerd t.b.v. het binnenhalen van subsidie voor te treffen maatregelen.

In 2020 zijn verschillende projecten uit het succesvolle regionale Groenprogramma gerealiseerd. In de Duin en Bollenstreek is het Merovechpark in Katwijk opgeleverd en is het project Noorder Leidse Vaart in Hillegom afgerond. In de Leidse regio heeft het Singelpark verder vorm gekregen. Het is nu met de oplevering van de Singelparkbruggen mogelijk een rondje Singelpark te lopen. Bloemrijke bermen hebben in de gehele regio bijgedragen aan substantiële toename van de bijenpopulatie.

Als lid van de Lokale Actiegroep (LAG) - uitvoerder van het Europese LEADER-programma - hebben we ook in 2020 projecten benoemd en doorgeleid voor cofinanciering bij de provincie Zuid-Holland (PZH) en het RVO (dit zijn projecten zoals de Drijvende Tuinkamers, Hihahut, Buitenplaats Molenwei op het gebied van circulaire economie en gezondheid en voor de ontwikkeling van het platteland. We hebben opdrachten verleend o.a. voor onderzoeken zoals pva ondernemersloket Circulaire Economie en bereiden declaraties voor bij PZH/ RVO.) In 2020 is besloten om het LEADER programma met twee jaar te verlengen. Ook de besteding van de middelen Zuidvleugel Zichtbaar Groener (ZZG) door het Landschapsfonds Holland Rijnland is nog met een jaar tot en met 2021 verlengd.

Vanuit het perspectief van natuur- en landschap wordt actief inbreng geleverd voor de Regionale Omgevingsagenda. Zo dragen we bij aan het vergroten van de toegankelijkheid en bereikbaarheid van natuur en landschap en de versterking van de grote waarde ervan voor onze regio en anderen.

2.1.6 Regionale strategie mobiliteit

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Met de strategische aandacht voor mobiliteit en agendering van urgente bereikbaarheidsopgaven draagt Holland Rijnland bij aan het versterken van woonmilieus, de bereikbaarheid van recreatieve gebieden en de economische ontwikkeling. Hierbij ligt de focus op de interne en externe bereikbaarheid van Holland Rijnland voor zowel personen als goederen. De prioriteit ligt bij duurzame oplossingen in relatie met het Klimaatakkoord en bij de samenhang met de verstedelijkingsopgave en de realisatie van een inclusieve samenleving. Ook stimuleert Holland Rijnland veiliger weggedrag en probeert verkeeronveilige situaties te voorkomen door aanpassing van infrastructuur en in te zetten op educatie en handhaving van verkeersregels.

In 2020 is ten behoeve van de actualisering van de Regionale Strategie Mobiliteit (RSM) onderzoek uitgevoerd naar het functioneren van het huidige mobiliteitssysteem in relatie tot toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen en technologische en maatschappelijke trends. Op basis van deze analyse is geadviseerd over de mobiliteitsopgaven voor de korte- en (middel)lange termijn in Holland Rijnland. Ook is er onderzoek uitgevoerd naar de verduurzaming van mobiliteit. Dit onderzoek zal zowel voor de RES 1.0 als voor de RSM worden gebruikt. Er is geïnvesteerd in het zwaluwstaarten van de Regionale omgevingsagenda en de RSM. Ruimtelijke ontwikkeling en mobiliteit hebben immers een wederkerige relatie.

Eind 2020 is een tussentijdse rapportage opgeleverd over de voortgang van projecten uit het Regionaal Investeringsfonds (RIF). Er is in 2020 actief bijgedragen aan de voortgang van de realisatie van het HOV-net Zuid-Holland Noord. Met name op de frequentieverhoging op het spoor Leiden-Utrecht zijn belangrijke stappen gezet. Zo is de realisatie van station Hazerswoude weer iets realistischer geworden en zal de frequentie van treinen in de brede spits naar verwacht eind 2021 een feit worden.

Holland Rijnland heeft actief steun verleend aan de belangenbehartiging voor de ontwikkeling van de OV-knoop Leiden als onderdeel van Metropolaan Openbaar Vervoer en Verstedelijking (MOVV) (onder andere ten behoeve van Bestuurlijk Overleg Meerjarenprogramma Infrastructuur Ruimte en Transport (BO MIRT) en Nationaal Groeifonds) en draagt zorg voor de afstemming van de voorziene maatregelen voor versterking van deze OV-knoop met een nieuwe OV-concessie. Onder invloed van de coronacrisis is de aanbesteding hiervan overigens uitgesteld. Holland Rijnland heeft al wel forse input geleverd aan het beleidskader en programma van eisen en de afstemming met de gemeenten georganiseerd.

Voor de regiotaxi beheert Holland Rijnland het contract en coördineert overleg tussen klantorganisaties en vervoerder. Onder invloed van de coronacrisis is er in 2020 veel tijd gaan zitten in het treffen van een continuïteitsregeling voor de vervoerders en zijn ook meerkosten die voor de aangepaste wijze van vervoer gemaakt zijn aan de vervoerders vergoed. Ook de communicatie met de vervoerders en naar reizigers en gemeenten heeft veel tijd in beslag genomen.

In 2019 heeft de regio een eerste aanzet gedaan om te komen tot een regionaal doorfiets/snel-fiets-routeplan. In 2020 is hier een vervolg aan gegeven en naar verwachting wordt dit in maart 2021 inclusief een kaart vastgesteld. Dit plan dient ook als input voor het Nationaal Toekomstplan Fiets. Het voornemen voor het Nationaal Toekomstplan Fiets (NTF) is in het BO MiRT van najaar 2020

bevestigd. Op basis van een landelijk plan worden daar in het BO MiRT in het voorjaar concreet gelden aan gekoppeld. De provincie Zuid-Holland coördineert de inzet vanuit de regio's.

Ook in 2020 is er geïnvesteerd in de verkeersveiligheid door het toekennen van subsidies op basis van het Actieprogramma Verkeersveiligheid 2020. Binnen de mogelijkheden die de Coronacrisis nog bood zijn projecten die opgenomen zijn zoveel mogelijk uitgevoerd. Mede door de gedeeltelijke sluiting van de scholen in 2020 konden niet alle voorgenomen projecten doorgang vinden. Het programma bevindt zich momenteel in een overgangsfase. We werken toe naar een nieuwe aanpak van het Rijks Strategisch Plan Verkeersveiligheid. In 2020 is daartoe met enige regelmaat contact geweest met provincie en is enkele malen aangesloten bij initiatieven van het ministerie van Infrastructuur en Mobiliteit (I&M) met als doel de regionale plannen zoveel mogelijk aan te sluiten bij die van Rijk en provincie. De eerste stappen in die aanpak zijn gezet door onderzoek te doen welk bureau de regio zo goed mogelijk kan ondersteunen bij de ontwikkeling van een verkeersveiligheidsmodel. Waarschijnlijk kan hiervoor in het eerste kwartaal 2021 een opdracht worden verleend.

2.1.7 Regionale energietransitie

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

In 2017 is het Energieakkoord Holland Rijnland opgesteld met daarin ambities om in 2050 een energieneutrale regio te zijn. Na de totstandkoming van het landelijke Klimaatakkoord werd elke regio verplicht een zogenaamde Regionale Energiestrategie (RES) op te stellen. Het gebied Holland Rijnland is aangewezen als één van de dertig RES-regio's.

De Regionale Energie Strategie (RES) beschrijft welke strategie een regio hanteert om regionale energiedoelstellingen te bepalen en te behalen. De RES heeft een horizon van 2030 met een doorkijk naar 2050.

De RES wordt opgesteld door de RES regio, bestaande uit de volgende partners: 13 gemeenten, provincie en het hoogheemraadschap. Holland Rijnland levert de programmacoördinator en vervult de functie van procesbewaker en kassier. Het budget voor de RES bestaat structureel uit een bijdrage van de 13 gemeenten voor het Energieakkoord Holland Rijnland (€ 617.966,-). Daarnaast is er een rijksbijdrage voor de RES van in totaal € 1.258.000,- (als volgt verdeeld: €50.000,- in 2019, 708.000,- in 2020 en € 500.000,- in 2021). Dit budget loopt via de begroting van Holland Rijnland en verantwoording vindt plaats via de p&c cyclus Holland Rijnland en via Stuurgroep RES en PHO+ Energie. In 2020 is er nu in totaal €1.137.833,- uitgegeven ten behoeve van het opstellen van de RES. Eind 2020 is er in de reserve beschikbaar €188.079 Daar komt in principe nog bij het restant van 2020 €188.252, zodat er in z'n totaliteit een bedrag van €376.330 in zit.

In juni 2020 is de Concept RES Holland Rijnland opgesteld door het programmateam RES. Dit stuk is vrijgegeven door de dagelijkse besturen en algemene besturen van de 13 gemeenten van Holland Rijnland, de provincie Zuid-Holland, de Omgevingsdienst West-Holland en hoogheemraadschap Rijnland. Ook zijn daarop wensen en bedenkingen ingediend en verwerkt.

In de zomer van 2020 heeft een Europese aanbesteding plaatsgevonden van brede ondersteuning bij het opstellen van de RES op het gebied van (technisch) onderzoek, communicatie en participatie en procesondersteuning. Na de zomer is er stevig ingezet op participatie rondom de RES via een regionaal traject en via ondersteuning (financieel en door middel van inzet van een bureau) van lokale trajecten. Ook is er veel werk verzet voor onderzoek en berekeningen rondom het regionale

energiesysteem en op de thema's warmte, energiebesparing, zon op daken, duurzame mobiliteit en ruimte en energie.

2.1.8 Wat heeft dat gekost?

Domein 1 Ruimte en Energie	Begroting 2020	Wijziging Begroting	Begroting na wijziging	Rekening 2020	Resultaat 2020
Directe kosten	1.641.411	1.626.244	3.267.655	6.968.774	-3.701.119
Kosten werkorganisatie	1.271.748	-364.915	906.833	867.296	39.537
Lasten	2.913.159	1.261.329	4.174.488	7.836.070	-3.661.582
Directe baten	-966.277	-1.491.244	-2.457.521	-6.526.609	4.069.088
Bijdragen gemeenten	-	-	-	-	-
Baten	-966.277	-1.491.244	-2.457.521	-6.526.609	4.069.088
Saldo van baten en lasten	1.946.882	-229.915	1.716.967	1.309.461	407.506
Storting in reserves	-	-	-	-	-
Onttrekking uit reserves	-	-	-	-	-
Saldo reserveringen	-	-	-	-	-
Resultaat	1.946.882	-229.915	1.716.967	1.309.461	407.506

Op het programma Ruimte en Energie is een positief resultaat van €407.506. Dit resultaat wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door de volgende onderdelen.

- Overschot op de bedrijvenstrategie van € 20.000

Het bedrag van € 20.000 is geld dat Holland Rijnland bij alle gemeenten in 2019 speciaal ophaalde naar aanleiding van de opdracht van de provincie Zuid-Holland uit 2018 om een regionale bedrijventerreinenstrategie op te stellen. Dit onderwerp was een paar jaar daarvoor bij de reorganisatie van Holland Rijnland geschrappt, maar kwam weer terug. Deze bedrijventerreinenstrategie werd in 2019 afgerond op basis van een onderzoek door STEC. Uiteindelijk is de factuur van STEC helemaal betaald door de provincie en de uitgaven zijn door Holland Rijnland niet gedaan. In 2020 is bij de behandeling van de jaarrekening 2019 echter besloten dit budget te blijven reserveren voor het onderwerp bedrijventerreinenstrategie. Zoals in het PHO economie en leefomgeving van 31-3-21 is besproken zal op basis van de provinciale behoeftesraming en onder invloed van de Regionale Omgevingsagenda in de tweede helft van 2021 dit budget nodig zijn.

- Overschot op energie van €188.252

Het voor 2020 gereserveerde bedrag vanuit de rijksbijdrage RES is geheel besteed. Van de additionele gemeentelijke bijdrage voor het Regionaal Energieakkoord resteert een bedrag €188.252. In het besluit bij de jaarrekening wordt voorgesteld dit bedrag te storten in de reserve Energieakkoord.

- Overschot Regionaal Project Verkeersveiligheid van €66.000

Voor verkeersveiligheid is minder uitgegeven doordat er minder projecten zijn uitgevoerd als gevolg van de coronabeperkingen. Vooral educatieve projecten voor gedragsbeïnvloeding konden maar beperkt doorgaan. Het overschot van de ontvangen subsidie is reeds overgeboekt naar de balans. Het gaat hier dus om het Holland Rijnlandbudget, niet om het subsidiebudget.

- Overschot woonruimteverdeling €72.000

In 2020 is voor de urgentiecommissie extra budget beschikbaar gesteld om de continuïteit van de ondersteuning te waarborgen. De onderbesteding is ontstaan door dat de vacatures ter vervanging van een langdurig zieke medewerker en de ondersteuning van de administratie later konden worden ingevuld dan verwacht. Ook in 2021 zal inhuur noodzakelijk zijn. Tevens zijn de kosten voor SP71 voor de bezwaarschriftencommissie lager dan voorzien.

- Overschot Ruimte / wonen / opvang en arbeidsmarkt €50.000

Het is nog niet in alle gevallen duidelijk een scheidslijn te trekken of uitgaven behoren tot het programma Ruimte en Energie of tot het programma Maatschappij en Jeugd, omdat beiden vorig jaar nog tot het programma inhoudelijke agenda behoorden. Een woonagenda heeft een relatie met ruimte en maatschappij. Daarom moet het overschot binnen het programma Ruimte en Energie van ca €50.000 gekoppeld worden aan het overschot op het programma Maatschappij en Jeugd van ruim €100.000. Het gezamenlijke overschot komt mede doordat het themacafé woonruimteverdeling diverse keren is uitgesteld en er kosten niet gemaakt zijn in verband met de heroriëntatie op het woonruimteverdeelsysteem. Daarnaast speelt de actualisatie van de Regionale Woonagenda. Bovenstaande is grotendeels te wijten aan het coronavirus. Verder is specifiek bij de Regionale Strategie Mobiliteit, die onderdeel is van het programma Ruimte, vertraging opgelopen door ziekte bij de projectleider van het bureau dat is ingeschakeld. Hierdoor schuiven kosten door naar 2021.

2.2 Maatschappij en Jeugd

2.2.1 Platform kennisdeling en beleidsafstemming sociaal domein

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Het sociaal domein is een complex beleidsterrein dat continue in ontwikkeling is. Om zo effectief mogelijk te opereren, is het van belang dat gemeenten onderling afstemmen en kennis met elkaar delen. Holland Rijnland heeft ook in 2020 een platform geboden voor bestuurlijk en ambtelijk overleg, waar gemeenten elkaar kunnen inspireren, beleid kunnen afstemmen en ervaringen en kennis met elkaar kunnen delen.

Inclusieve arbeidsmarkt

Aanvankelijk leek het economisch beter te gaan. Maar het effect van de corona crisis is lastig in te schatten. Het is wel duidelijk dat in voor Holland Rijnland belangrijke sectoren als horeca en toerisme ontslagen gaan vallen.

Het Rijk kwam in september 2020 met een omvangrijk sociaal steunpakket met als belangrijk onderdeel het opzetten van regionale mobiliteitsteams om mensen van werk naar werk te leiden. Om te voorkomen dat er een verloren generatie ontstaat, wordt zwaar ingezet op de aanpak jeugdwerkloosheid. De in 2018 opgezette brancheteams zijn in deze corona crisis actief gebleven om zelfs vanuit de digitale omgeving zoveel mogelijk werkzoekenden te plaatsen.

De opgave uit het landelijke Sociaal Akkoord om in de periode tot 2025 in Holland Rijnland 3.700 extra banen te realiseren voor mensen met afstand tot de arbeidsmarkt ligt redelijk op schema.

Tegelijkertijd verandert de arbeidsmarkt snel door technologische en maatschappelijke ontwikkelingen. Het is van belang dat het onderwijs hierop aansluit. Holland Rijnland heeft in 2020 de totstandkoming van Centra voor Innovatie en Vakmanschap voor praktijkgericht onderwijs gestimuleerd. In de arbeidsmarktregio is harmonisatie van instrumenten om tot een eenduidige werkgeversdienstverlening te komen ingezet. De aansluiting van beleid en uitvoering is hierin essentieel.

Holland Rijnland heeft de aansluiting van onderwijs-arbeidsmarkt en arbeidsmarkt-economie ondersteund, bijvoorbeeld door middel het cofinancieringsfonds; Holland Rijnland heeft een actieve rol gespeeld in het totstand komen van het programma Kracht van de verbinding in de Duin-en Bollenstreek. Daarnaast heeft zij de coördinatie van het Marktbewerkingplan en de doorontwikkeling van het Werkgeversservicepunt Holland Rijnland ondersteund.

Holland Rijnland heeft in 2020 ook het platform van scholen voor praktijkonderwijs en voortgezet speciaal onderwijs ondersteund, om ervaringen in de aanpak van kwetsbare jongeren uit te wisselen. Doel van het overleg is te komen tot "Fantastische Lijnen" van school naar werk dan wel vervolgonderwijs.

Doordecentralisatie maatschappelijke zorg

Door de inrichting van een regionale projectorganisatie bereiden de regiogemeenten zich samen voor op de doordecentralisatie van de maatschappelijke zorg. De gemeenten in de regio hebben met elkaar afgesproken om de maatschappelijke zorg zó in te richten dat zeer kwetsbare inwoners zoveel mogelijk zelfstandig in de woonomgeving van hun keuze kunnen wonen en deelnemen aan de lokale

samenleving. Dit doen zij door, samen met ervaringsdeskundigen en zorgpartijen, de zorg in de regio te veranderen: meer ambulante hulp en meer kleinschalige vormen van wonen met zorg.

De coronacrisis heeft gezorgd voor een hogere instroom in de maatschappelijke opvang (voor dak- en thuislozen) en een toename van jongvolwassenen op de wachtlijsten van beschermd wonen, omdat zij psychische problemen hebben.

Eind 2020 werd duidelijk dat de doordecentralisatie van maatschappelijke zorg niet per 2022, maar per 2023 ingaat. Holland Rijnland heeft ambtelijke ondersteuning aan deze regionale projectorganisatie geboden, het beheer van het Regionaal investeringsfonds maatschappelijke zorg uitgevoerd en de regionale werkgroep Inkoop regionale voorzieningen getrokken. Daarnaast verzorgt Holland Rijnland het regionale platform voor ambtelijke advisering en bestuurlijke besluitvorming.

2.2.2 Aanjaagfunctie terugdringen laaggeletterdheid

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

De regio Holland Rijnland telt naar schatting 50.000 laaggeletterde volwassenen (16-65 jaar). Samen met meer dan veertig partners in de regio Holland Rijnland zetten wij ons in voor het voorkomen en terugdringen van laaggeletterdheid. In 2020 is hiervoor het Regionaal programma integrale aanpak Laaggeletterdheid 2020-2024 Holland Rijnland opgesteld, samen met de subregio's. Daarnaast werd in 2020 de aanbesteding van volwasseneneducatie voorbereid om per 2021 voor een periode van drie jaar de regionale trajecten voor taal-, reken- en digitale vaardigheden (volwasseneneducatie) in te kopen. Door de coronacrisis konden er weinig activiteiten en lessen bij de aanbieders op locatie worden uitgevoerd. De formele aanbieders van de volwasseneneducatie hebben daarom veel online gewerkt met hun deelnemers en taalhuizen hebben alternatieven gezocht in taalwandelingen en online taalcafés. Holland Rijnland heeft het proces ondersteund en inhoudelijk geadviseerd bij de totstandkoming van het regionaal programma integrale aanpak laaggeletterdheid en de aanbesteding van de volwasseneneducatie. Verder heeft Holland Rijnland de regionale werkgroep Vervolgaanpak laaggeletterdheid getrokken en de subregionale en lokale taalpacten (uitwerking van regionaal programma op subregionaal en lokaal niveau) en de taalhuizen geadviseerd. Holland Rijnland heeft tevens subsidies aangetrokken en co-financiering georganiseerd voor projecten ouderbetrokkenheid voor laagtaalvaardige ouders.

2.2.3 Vertegenwoordiging en coördinatie jeugdhulpregio

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

De impact van de corona-maatregelen op Jeugd was groot. Met name de eerste maanden na invoering van de maatregelen hebben in het teken gestaan van het omgaan met de gevolgen hiervan en focus op de continuering van de hulpverlening aan jeugdigen gecontinueerd kon worden. Holland Rijnland coördineert en beheert het Transformatiefonds. Door de Corona-maatregelen hebben enkele projecten uit het transformatiefonds enige vertraging opgelopen of zijn verlengd om zo meer inzicht te krijgen in de resultaten, zoals het project Samen Werken aan Veiligheid en de pilot Projectondersteuner jeugd.

Om voldoende resultaten te krijgen en ook om een aantal projecten door te laten lopen tot de Inkoop 2022 is in 2020 besloten om de projecten te verlengen in 2021. Dit is ook bedoeld om voldoende input

te krijgen voor de maatschappelijke businesscases die in 2019 gestart zijn, in 2020 gevuld zijn met de ervaringen uit de lopende projecten en in 2021 afgerond worden.

In 2020 is het transformatieplan herijkt om in te kunnen zetten op de huidige prioriteiten van gemeenten. Een deel van de middelen uit het transformatiefonds is gekoppeld aan concrete projecten die in 2020 gestart zijn. Op verzoek van de gemeenten zijn de resterende middelen toegekend aan gemeenten voor de zorginhoudelijke transformatie en specifieke maatregelen die lokaal of subregionaal bijdragen aan de transformatie van de jeugdhulp.

Het regionaal beleidsteam jeugd is in de loop van 2020 opgeheven. Holland Rijnland coördineerde de regionale beleidsopgaven. De deelnemende beleidsmedewerkers zijn, in het kader van de inkoop van de jeugdhulp per 1 januari 2022, trekkers geworden van de zorginhoudelijke segmenten. De regionale beleidsopgaven zijn onderdeel geworden van het takenpakket van de trekkers. Het inkooptraject kreeg prioriteit, daardoor was er niet altijd voldoende ambtelijke capaciteit beschikbaar bij de gemeenten om de regionale beleidsopgaven op te pakken. Holland Rijnland heeft in de voorbereiding op de inkoop 2022 de rol van projectleider vervuld.

De gemeenten in Holland Rijnland werken samen om de jeugdhulp verder te transformeren, de kwaliteit te waarborgen en de kosten beheersbaar te houden. De stijgende uitgaven aan jeugdhulp zetten de financiële positie van gemeenten zwaar onder druk. In 2020 hebben de gemeenten gewerkt aan het opstellen van bezuinigingsmaatregelen om deze kosten te beheersen. Holland Rijnland heeft de gemeenten daarbij ondersteund met procescoördinatie en -ondersteuning.

2.2.4 Ondersteuning inkoop jeugdhulp (TWO Jeugdhulp)

TWO Jeugdhulp maakt als uitvoeringsorganisatie onderdeel uit van Holland Rijnland en realiseert namens de deelnemende gemeenten een adequaat aanbod van goede, passende en tijdige (specialistische) hulp voor jeugdigen en gezinnen in de regio. Voor de uitvoering van het gezamenlijk opdrachtgeverschap via de TWO Jeugdhulp sloten gemeenten een dienstverleningsovereenkomst (DVO) af met Holland Rijnland. De DVO loopt tot 1 januari 2022 en bevat afspraken over de diensten die TWO Jeugdhulp levert aan gemeenten. Gemeenten hebben aangegeven de werkzaamheden van de TWO ook na 2022 voort te willen zetten. Inmiddels is bureau KokxDeVoogd gestart om te onderzoeken op welke manier TWO Jeugdhulp het beste voorgezet kan worden en welke governance daarbij past.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Het jaar 2020 stond voor de TWO Jeugdhulp in het teken van:

- Corona
- Voorbereiding Inkoop 2022
- Tekorten jeugdhulp en kostenbeheersing
- Doorontwikkeling TWO Jeugdhulp

Waar de coronamaatregelen in veel sectoren leidden tot minder werk, moest de TWO alle zeilen bijzetten. Op verzoek van de gemeenten werkten wij de landelijke regelingen uit (omzetgarantie voor zorgaanbieders en de meerkostenregeling) en implementeerden wij deze versneld, zorgden wij ervoor dat jeugdhulpaanbieders ingezet konden worden bij de lokale opvang van kwetsbare kinderen

en hielden wij zicht op de continuering van de jeugdhulp in deze bijzonder tijd. De TWO ontving als gevolg van Corona veel vragen van jeugdhulpaanbieders. Hier richtten wij een speciale website voor in en rapporteerden wij frequent aan gemeenten over de ontwikkelingen van Corona in relatie tot de jeugdhulp. De verwachting is dat de TWO ook in 2021 extra inzet levert vanwege Corona.

Naast Corona ging de aandacht uit naar de voorbereiding op de inkoop van de jeugdhulp. Daarin ondersteunde TWO de gemeenten met kennis en expertise. De focus lag op het verder concretiseren van de doelen uit het Inkoopplan. Middels de inkoop 2022, verdere transformatie van de jeugdhulp en bezuinigingsmaatregelen beogen de gemeenten te komen tot een kwalitatief goed en betaalbaar jeugdhulpstelsel. Desalniettemin geldt dat de gemeenten nog onvoldoende perspectief hebben op de gewenste positieve financiële effecten binnen de jeugdhulp. Het jaar 2020 kenmerkte zich dan ook als jaar van oplopende financiële tekorten, een zoektocht naar maatregelen om de kosten te beheersen en de eigen verantwoordelijkheid van de gemeenten daarin. Vanzelfsprekend hielden deze vraagstukken ook de TWO bezig.

Centraal stond ook de versterking van de gemeentelijke sturing op de jeugdhulp: hoe krijgen we beter grip op de kosten? Samen met de gemeenten werkte de TWO aan meer synergie tussen beleid (inhoud door gemeenten) en inkoop (uitvoering door TWO Jeugdhulp). Zo startte er een traject om gemeentelijke accountmanagement richting jeugdhulpaanbieders vorm te geven, naast het reeds bestaande contractmanagement door TWO Jeugdhulp. In zijn algemeenheid is in 2020 een doorontwikkeling van de TWO ingezet. Van tijdelijke pioniersorganisatie naar een structurele beheersorganisatie met een aantal heldere kerntaken, te weten:

- inkoop & contractmanagement;
- advies & ondersteuning;
- monitoring;
- ondersteunende taken op het gebied van financiën, administratieve processen en de servicedesk.

Naast de grote thema's van corona, doorontwikkeling van de TWO, inkoop 2022 en kostenbeheersing gaf de TWO in 2020 ook uitvoering aan de volgende zaken:

- Data gedreven werken: in 2020 leverde TWO, naast de reguliere halfjaarrapportages over de jeugdhulp, een dashboard voor gemeenten op. Dit dashboard bevat managementinformatie en wordt binnenkort uitgebreid met een prognosemodel. Intern is in 2020 binnen TWO ingezet op data gedreven contractmanagement richting aanbieders.
- Financiën: Op het gebied van financiën ging de aandacht uit naar het opstellen en de besluitvorming rond de herziene begroting jeugdhulp 2020, begroting jeugdhulp 2021, uitwerken bezuinigingsvoorstellen, de meerjarenbegroting jeugdhulp en de verantwoording en afrekening Jeugdhulp 2019.
- Contractering: de belangrijkste activiteiten waren het voeren van het contractmanagement met de jeugdhulpaanbieders, het vaststellen van de tarieven en de maximale bestedingsruimten voor de jeugdhulpaanbieders en het actualiseren van de overeenkomsten met jeugdhulpaanbieders.
- Administratieve ondersteuning: in 2020 voerde de TWO extra administratieve taken uit, zoals implementatie van de Beschikbaarheidswijzer van jeugdhulp, financieel-administratieve afhandeling Nee Tenzij-regeling en extra monitoring naar aanleiding van de gewijzigde kaders voor begeleiding.

2.2.5 Uitvoering jeugdbeschermingstafel

Jeugdbeschermingstafel

De Jeugdbeschermingstafel Holland Rijnland wordt ingezet als betrokken professionals zich zorgen maken over een ontwikkelingsbedreiging van een kind onder de 18 jaar. Aan de Jeugdbeschermingstafel (JBT) wordt gesproken met gezinnen waarin het opvoedklimaat onveilig is of waarbij anderszins sprake is van een bedreigde ontwikkeling bij één of meerdere kinderen in het gezin. Dit gebeurt nadat de JBT een verzoek tot onderzoek (VTO) heeft ontvangen.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

In 2020 zijn er 198 VTO's behandeld vanuit meer dan 10 verschillende organisaties. Dat is een stijging ten opzichte van 2019 met 179 behandelde VTO's. De meeste meldingen zijn gedaan door het Jeugd en Gezinsteam (JGT, 75) en Veilig Thuis (VT, 54). In totaal zijn er 202 VTO's ingediend in 2020, waarvan er nog 14 VTO's in 2021 behandeld zullen worden. Los van de reguliere meldingen worden aan de JBT ook de uitgestelde raadsonderzoeken geëvalueerd.

- In totaal zijn er 43 zaken besproken aan de JBT waarbij sprake was van een evaluatie. Vanwege de overlapping 2019/2020 en 2020/2021 is hieronder verder uitgeschreven hoe deze cijfers geïnterpreteerd moeten worden.
- Aan het einde van het jaar 2019 zijn er 6 raadsonderzoeken uitgesteld, die in 2020 zijn geëvalueerd. Van deze 6 uitgestelde raadsonderzoeken zijn er 5 afgeschaald naar vrijwillige hulpverlening en is er 1 zaak doorgezet naar de Raad voor de Kinderbescherming (RvdK) voor onderzoek.
- In 2020 zijn er tevens 37 VTO's besproken aan de JBT waarbij tot een uitgesteld raadsonderzoek is besloten. Van deze 37 VTO's zijn er reeds 19 geëvalueerd in 2020, waarvan 11 zaken zijn afgeschaald naar de vrijwillige hulpverlening en 8 alsnog door de RvdK in onderzoek zijn genomen. De overige 18 zaken die reeds besproken zijn (en niet in onderzoek zijn genomen) in 2020 worden in 2021 geëvalueerd.

Ook bij de JBT was corona van invloed op het werk. Een deel van de tafels is digitaal gedaan. Al snel bleek dat het werk van de JBT zich hier minder goed voor leent. Daarom zijn er extra maatregelen getroffen zodat de tafels fysiek doorgang konden vinden.

2.2.6 Regionaal Bureau Leerplicht (RBL)

Alle kinderen in Nederland hebben recht op onderwijs en moeten de kans krijgen zich te ontwikkelen om een positieve basis te leggen voor hun toekomst. Door zich te ontplooiën en onderwijs te volgen, worden zij toegerust om deel te nemen aan de samenleving en vergroten zij de kans op een arbeidsplek die aansluit bij hun talenten en interesses.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Het RBL voert voor elf gemeenten in de regio de leerplicht en RMC-taken uit. Het regionaal uitvoeren van deze taken heeft vele voordelen, zoals eenduidig beleid, een hogere kwaliteit, efficiency en schaalvoordelen. Daarnaast is het makkelijk samenwerken met andere regionaal georganiseerde partners zoals scholen.

De missie van het RBL is het waarborgen van het recht op onderwijs voor 5- tot 23-jarigen. Deze missie komt als hoofddoelstelling terug in het "Beleidsplan Leerplicht en RMC 2018-2022" dat

gemeenten hebben vastgesteld: alle jongeren tussen de 5 en 23 jaar die daartoe in staat zijn, volgen onderwijs tot zij een startkwalificatie hebben behaald. Wanneer het recht op onderwijs in het gedrang komt – bijvoorbeeld door een gebrek aan aanbod – heeft het RBL een belangrijke signaalfunctie.

Het RBL heeft deze missie verder uitgewerkt in drie concrete doelstellingen:

- We gaan voor minder schoolverzuim: we zoeken de best passende oplossing als schoolgang niet lukt en richten ons op het tegengaan van verzuimrecidive.
- We gaan voor minder thuiszitten: in de breedste zin van het woord: ook bij langdurig geoorloofde afwezigheid zoeken wij mogelijkheden voor onderwijs.
- We gaan voor minder voortijdig schooluitval: ons doel is dat elke jongere die het kan, een startkwalificatie behaalt. Als dit echt niet lukt, gaan we voor een zinvolle dagbesteding, in nauwe samenwerking met netwerkpartners.

In haar eigen jaarverslag over schooljaar 2019/2020 rapporteert het RBL uitgebreid over haar taken en geboekte resultaten voor wat betreft bovenstaande doelstellingen. [NB link leggen](#)

2.2.7 Wat heeft dat gekost

Domein 2 Maatschappij en Jeugd	Begroting 2020	Wijziging Begroting	Begroting na wijziging	Rekening 2020	Resultaat 2020
Directe kosten	922.318	2.590.533	3.512.851	2.636.463	876.388
Kosten werkorganisatie	3.416.270	-324.268	3.092.002	3.025.952	66.050
Lasten	4.338.588	2.266.265	6.604.853	5.662.415	942.438
Directe baten	-832.686	-1.726.011	-2.558.697	-2.630.305	71.608
Bijdragen gemeenten	-	-	-	-	-
Baten	-832.686	-1.726.011	-2.558.697	-2.630.305	71.608
Saldo van baten en lasten	3.505.902	540.254	4.046.156	3.032.110	1.014.046
Storting in reserves	-	-	-	-	-
Onttrekking uit reserves	-	-753.428	-753.428	-753.428	0
Saldo reserveringen	-	-753.428	-753.428	-753.428	0
Resultaat	3.505.902	-213.174	3.292.728	2.278.682	1.014.046

Ondersteuning inkoop jeugdhulp (TWO)	Begroting 2020	Wijziging Begroting	Begroting na wijziging	Rekening 2020	Resultaat 2020
TWO	2.028.999	-477.681	1.551.318	1.476.777	74.541
Overhead (TWO specifiek)	0	520.808	520.808	521.492	-684
Saldo TWO inclusief overhead	2.028.999	43.127	2.072.126	1.998.269	73.857

Op het programma Maatschappij en Jeugd is een positief resultaat van €1.014.046 inclusief het overschot van €73.857 voor het onderdeel Ondersteuning inkoop jeugdhulp TWO. Dit resultaat wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door de volgende onderdelen.

- Overschot op (vooral) ondersteuning inkoop jeugdhulp TWO van €73.857

Binnen onderdeel Ondersteuning inkoop jeugdhulp (TWO Jeugdhulp) is sprake van een overschot van €73.857 (dit is een combinatie van €74.541 uit programma maatschappij en jeugd en -/- €684 uit programma Organisatie en samenwerking). In het besluit bij de jaarrekening wordt voorgesteld dit over te hevelen naar 2021 omdat deze middelen bedoeld zijn om in 2021 de inkoop 2022 en de versterking van de bedrijfsvoering van TWO te bekostigen. Dit traject is gestart in 2020. Eerder is van 2019 naar 2020 een bedrag van €61.094 overgeheveld. Het zwaartepunt van deze twee speerpunten ligt immers, conform de afspraken met gemeenten, in 2021.

- Overschot op het Transformatiefonds Jeugd van €524.662

In de TURAP is een deel van het budget van het Transformatiefonds, dat door het Rijk aan de jeugdregio Holland Rijnland is toegekend, in 2020 aan de bestemmingsreserve onttrokken. Doordat een deel van de kosten begin 2021 gemaakt zullen worden, blijkt de inschatting van de uitgaven hoger te zijn dan de daadwerkelijke realisatie. Een aantal projecten uit het Transformatieplan is verlengd tot het moment dat nieuwe overeenkomsten jeugdhulp ingaan (Inkoop Jeugdhulp 2022) en de realisatie van deze kosten valt zodoende ook in 2021.

- Regionale samenwerkingsagenda jeugd €91.237

De gemeenten hebben financieel bijgedragen aan het werkbudget van de Regionale Werkagenda Jeugd 2020 om regionale beleidsopgaven uit te voeren. Een verschuiving van prioriteiten door de focus op de Inkoop 2022 en minder uitgebreid uitgevoerde activiteiten door corona zorgen voor dit overschot. Deze middelen zijn bedoeld om in 2021 voor een deel de kosten van de (beleids)opgaven in het Jaarplan Jeugdhulp 2021 (voorheen Regionale Werkagenda) te bekostigen.

- Ruimte / wonen / opvang en arbeidsmarkt €100.000

Het is nog niet in alle gevallen duidelijk een scheidslijn te trekken of uitgaven behoren tot het programma Ruimte en Energie of tot het programma Maatschappij en Jeugd, omdat beiden vorig jaar nog tot het programma inhoudelijke agenda behoorden. De woonagenda heeft een relatie met ruimte én maatschappij, daarom moet het overschot binnen het programma Ruimte en Energie van ca €50.000 gekoppeld worden aan het overschot op het programma Maatschappij en Jeugd van ruim €100.000. Het gezamenlijke overschot komt mede doordat het themacafé woonruimteverdeling diverse keren is uitgesteld en er kosten niet gemaakt zijn in verband met de heroriëntatie op het woonruimteverdeelsysteem. Daarnaast speelt de actualisatie van de Regionale Woonagenda. Bovenstaande is grotendeels te wijten aan het coronavirus. Verder is specifiek bij de Regionale Strategie Mobiliteit, die onderdeel is van het programma Ruimte, vertraging opgelopen door ziekte bij de projectleider van het bureau dat is ingeschakeld. Hierdoor schuiven kosten grotendeels door naar het eerste deel van 2021.

- overschot Regionaal Bureau Leerplicht van €190.000

Door Corona werden opleidingen uitgesteld (€30.000) en reis- en verblijfskosten niet gemaakt (€10.000). Ook werden scholen gesloten en was er een korte periode sprake van minder contact met

onze doelgroep. Dat maakte dat wij incidenteel terughoudend konden zijn met het volledig invullen van vacatureruimte, vervanging bij zwangerschapsverlof en vervanging bij detachering (€40.000).

Een andere belangrijke verklaring van bovengenoemd overschot (circa €80.000) is het gevolg van de indexering van de RMC subsidie. Er was aanvankelijk een bedrag aan RMC subsidie begroot van ruim €810.000. Bij de TURAP is dat verhoogd naar €875.000. Vervolgens is de daadwerkelijke subsidie uitgekomen op €916.000. De indexatie gebeurt nu dubbel. Een indexering vanuit gemeenten en vanuit het Rijk. Dit wordt m.i.v. 2022 rechtgetrokken .

2.3 Strategisch positioneren

2.3.1 Cofinanciering

In 2016 heeft het algemeen bestuur ingestemd met het Cofinancieringsfonds Holland Rijnland. Het fonds is bedoeld voor bovengemeentelijke initiatieven uit de regio die een innovatief karakter hebben en een bijdrage leveren aan de Regionale Agenda van Holland Rijnland. Vanaf de instelling van het fonds heeft het dagelijks bestuur van Holland Rijnland met advies van het Portefeuillehoudersoverleg besloten om aan een groot aantal initiatieven een financiële bijdrage te verstrekken. De bijdrage kan binnen een bepaald jaar worden uitgekeerd, maar loopt soms ook over meerder jaren.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

In 2020 is o.a. het project Kracht van de verbinding voor het stimuleren van de aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt in de Duin-en Bollenstreek gehonoreerd en is een project van de Hogeschool Leiden op het terrein van biodiversiteit gestart. In dit project wordt de steeds toenemende overlast van de exoot rode rivierkreeft betrokken. Naast het werven van nieuwe projecten, monitort Holland Rijnland de voortgang van lopende projecten en zorgt dat verantwoording wordt afgelegd.

2.3.2 Wat heeft dat gekost?

Domein 3 Strategisch positioneren	Begroting 2020	Wijziging Begroting	Begroting na wijziging	Rekening 2020	Resultaat 2020
Directe kosten	282.421	0	282.421	151.000	131.421
Kosten werkorganisatie	-	-	-	-	-
Lasten	282.421	0	282.421	151.000	131.421
Directe baten	-	-	-	-	-
Bijdragen gemeenten	-	-	-	-	-
Baten	-	-	-	-	-
Saldo van baten en lasten	282.421	0	282.421	151.000	131.421
Storting in reserves	-	-	-	-	-
Onttrekking uit reserves	-	-	-	-	-
Saldo reserveringen	-	-	-	-	-
Resultaat	282.421	0	282.421	151.000	131.421

In 2020 is een bedrag van €151.000 uitgegeven. Voor de specificatie hiervan wordt verwezen naar de Bijlagen Subsidies

2.4 Organisatie en samenwerking

2.4.1 Overhead

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) wordt overhead gedefinieerd als "alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van het primaire proces".

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Als het personeel betreft, behoren binnen Holland Rijnland tot de overhead:

- Leidinggevenden primair proces (hiërarchisch)
- Control, informatie- en beveiligingsbeleid
- Interne en externe communicatie
- Bestuurszaken en bestuursondersteuning
- Documentatie en informatieverstrekking (DIV) (inclusief expertiseontwikkeling en advies over de procesinrichting)
- Managementondersteuning primair proces

Binnen het programma zijn onder meer bestuurlijke overleggen gefaciliteerd, Themacafés en regiomiddagen georganiseerd en is een slag gemaakt in de verbetering van de P&C-cyclus. Een manager of leidinggevende drukt volledig op het programma Overhead, ongeacht of deze voor een deel van zijn tijd ook inhoudelijke taken vervuld. Voor de leidinggevenden van Holland Rijnland geldt

dat zij voor een belangrijk deel van hun tijd inhoudelijke taken vervullen. Andere overheadtaken, zoals HRM en ICT, voert Servicepunt71 uit. De bijdrage aan Servicepunt71 voor het leveren van de bedrijfsvoering wordt eveneens weergegeven in dit programma. Daarnaast behoren ook tot de overhead:

- de kosten voor de huisvesting om de algemene taken van de eigen organisatie uit te voeren;
- de verzekeringskosten en opleidingskosten voor personeel;
- de bijdrage aan een verbonden partij, voor zover deze verbonden partij werkzaam is voor het taakveld 0.4 Overhead.

2.4.2 Frictie- en transitiekosten

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Met de herprofilering van de organisatie in 2016 werden tien medewerkers boventallig. In 2020 betrof het nog twee medewerkers, één voor parttime salariskosten voor een gedeelte van het jaar en de andere alleen voor een gering bedrag aan ABP-premies, waaraan wij al vanaf 2015 contractueel gebonden zijn. Er is voor de laatste medewerker, die nog salaris ontving een passende oplossing gevonden met in achtneming van de CAR/UWO en het Sociaal Plan. Totaal ging het om 36.000,- euro aan frictiekosten.

2.4.3 Wat heeft dat gekost?

Domein 4 Organisatie en samenwerking	Begroting 2020	Wijziging Begroting	Begroting na wijziging	Rekening 2020	Resultaat 2020
Directe kosten	190.934	-11.392	179.542	154.884	24.658
Kosten werkorganisatie	2.139.666	750.575	2.890.241	2.959.589	-69.348

Domein 4 Organisatie en samenwerking	Begroting 2020	Wijziging Begroting	Begroting na wijziging	Rekening 2020	Resultaat 2020
Lasten	2.330.600	739.183	3.069.783	3.114.473	-44.690
Directe baten	-	-	-	-15.055	15.055
Bijdragen gemeenten	-	-	-	-	-
Baten	-	-	-	-15.055	15.055
Saldo van baten en lasten	2.330.600	739.183	3.069.783	3.099.418	-29.635
Storting in reserves	-	-	-	-	-
Onttrekking uit reserves	-	-	-	-	-
Saldo reserveringen	-	-	-	-	-
Resultaat	2.330.600	739.183	3.069.783	3.099.418	-29.635

Domein 4 Organisatie en samenwerking is gelijk aan overhead.

We hebben bij de TURAP een bedrag van €50.000 extra budget toegevoegd voor onder andere de extra kosten AO/IC. Ook hebben we hier een tegemoetkoming in de kosten van SP71 gekregen, maar per saldo is nog steeds meer uitgegeven dan we aan budget hadden.

2.5 Algemene dekkingsmiddelen

De middelen die Holland Rijnland ontvangt vanuit de deelnemende gemeenten zijn opgenomen in het programma Algemene Dekkingsmiddelen. De bijdrage van de gemeenten bestaan uit:

- Een regulier deel;
- De bijdrage voor de TWO Jeugdhulp;
- De bijdrage voor frictie- en transitie.

Overige inkomsten van bijvoorbeeld de provincie of de bijdrage voor het RIF, zijn opgenomen in de desbetreffende paragraaf van de jaarstukken.

Domein 5 Algemene Dekkingsmiddelen	Begroting 2020	Wijziging Begroting	Begroting na wijziging	Rekening 2020	Resultaat 2020
Directe kosten	-	-	-	-	-
Kosten werkorganisatie	-	-	-	-	-
Lasten	-	-	-	-	-
Directe baten	-	-	-	-	-
Bijdragen gemeenten	-8.065.805	-165.000	-8.230.805	-8.230.808	3
Baten	-8.065.805	-165.000	-8.230.805	-8.230.808	3
Saldo van baten en lasten	-8.065.805	-165.000	-8.230.805	-8.230.808	3
Storting in reserves	-	-	-	-	-
Onttrekking uit reserves	-	-131.094	-131.094	-131.094	0
Saldo reserveringen	-	-131.094	-131.094	-131.094	0
Resultaat	-8.065.805	-296.094	-8.361.899	-8.361.902	3

3 Jaarverslag Paragrafen

3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

De deelnemende gemeenten zijn op grond van de gemeenschappelijke regeling geheel gezamenlijk verantwoordelijk voor de financiële situatie bij het samenwerkingsorgaan en voor mogelijke tekorten of financiële tegenvallers. Dit betekent dat Holland Rijnland geen weerstandsvermogen en weerstandscapaciteit hoeft te hebben (zie kader). Het samenwerkingsorgaan Holland Rijnland heeft wel een algemene reserve die eventueel kan worden ingezet bij eventuele risico's die zich voordoen.

De deelnemende gemeenten worden minimaal driemaal per jaar geïnformeerd over het verloop van de begroting van Holland Rijnland door middel van de begroting, de Tussentijdse rapportage (Turap) en de jaarrekening. Indien aan de orde wordt het algemeen bestuur door het dagelijks bestuur geïnformeerd over tussentijdse wijzigingen. Eventuele risico's worden zo spoedig mogelijk gemeld. De gemeenten worden in staat geacht op basis van deze informatie voldoende voorzieningen in de eigen begroting te treffen. Deze eventuele risico's kunnen betrokken worden in het geheel van de door de gemeente gelopen risico's. Uit dit oogpunt is er geen afzonderlijke risicoreserve bij de gemeenschappelijke regeling aangehouden.

Weerstandsvermogen

Het vermogen van Holland Rijnland om onverwachte financiële tegenvallers op te kunnen vangen.

Risico's

Onder risico's worden verstaan alle voorzienbare risico's waarvoor geen voorzieningen zijn gevormd, of die niet tot afwaardering van activa hebben geleid en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot het balanstotaal of de financiële positie.

Risico's uit reguliere bedrijfsvoering

Elke organisatie kent risico's uit reguliere bedrijfsvoering, zo ook Holland Rijnland. Oorzaken hiervan kunnen gelegen zijn in onder meer:

- Automatisering / datalek
- Aanbestedingsprocedure

Er zijn processen ingericht om deze risico's zoveel als mogelijk te beperken. De maximale omvang van eventueel optredende risico's worden geraamd op € 100.000 (afgerond), zijnde 1% van de begrote lasten.

Financiële kengetallen

Het BBV schrijft voor dat enkele kengetallen in de jaarrekening worden opgenomen die kunnen helpen bij de beoordeling van de financiële positie. Deze kengetallen staan in onderstaande tabel.

Jaarverslag	Verloop van de kengetallen		
	Jaarrekening 2019	Begroting 2020	Jaarrekening 2020
Kengetallen:			
Netto schuldquote	-19,7%	-8,2%	-17,6%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-19,7%	-8,2%	-17,6%
Solvabiliteitsratio	4,9%	1,5%	5,7%
Structurele exploitatieruimte	3,9%	0,3%	3,4%

Netto schuldquote

De netto schuldquote geeft aan in welke mate de schuldenlast van een organisatie een risico kan vormen voor de financiële positie. Dit wordt berekend door de schulden te verminderen met de vorderingen en dit te delen door de omzet van een bepaald jaar. Als bijvoorbeeld de netto schuldquote 100% is, betekent dit dat het totaal aan schulden minus vorderingen gelijk is aan de jaarlijkse omzet van de organisatie. Dit kan een risico vormen voor de organisatie doordat een stijging van de rente bij een hoge schuldquote een groot effect kan hebben op de rentelasten binnen de exploitatie.

Voor de jaarrekening 2020 geldt zelfs een negatieve netto schuldquote. Dit betekent dat het totaal van de vorderingen hoger is dan het totaal van de schulden. De netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen houdt ook nog rekening met leningen die de organisatie aan derden uitgegeven heeft. Omdat Holland Rijnland geen leningen uitgeeft is dit gelijk aan de netto schuldquote.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio is de verhouding tussen het eigen vermogen (reserves) en het balanstotaal. Aan dit percentage valt dus af te lezen welk aandeel van de bezittingen van de organisatie is gefinancierd met eigen vermogen. De rest is gefinancierd met leningen. Aangezien Holland Rijnland reserves van beperkte omvang heeft, is de solvabiliteitsratio zeer laag.

Structurele exploitatieruimte

Structurele exploitatieruimte is een indicator om aan te geven hoeveel ruimte er structureel beschikbaar is in de begroting. Dit wordt berekend door het saldo van structurele baten en lasten te delen door de totale baten. Hoe hoger dit kengetal is, hoe meer ruimte er beschikbaar is om de begroting bij te sturen als dat nodig is.

Holland Rijnland wordt grotendeels gefinancierd door de deelnemende gemeenten. In die zin is er meerjarig geen sprake van exploitatieruimte. Wel kan het voorkomen dat in een jaar in de realisatie een resultaat wordt behaald zodat er sprake is van enige structurele exploitatieruimte bij de jaarrekening.

Onderstaande tabel toont een normering waartegen de diverse ratio's kunnen worden afgezet.

Normering			
Kengetallen:	Voldoende	Matig	Onvoldoende
Netto schuldquote	< 100%	100% > < 130%	> 130%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	< 100%	100% > < 130%	> 130%
Solvabiliteitsratio	> 50%	30% < > 50%	< 30%
Structurele exploitatieruimte	> 0,6%	0% > < 0,6%	0%

3.2 Financiering

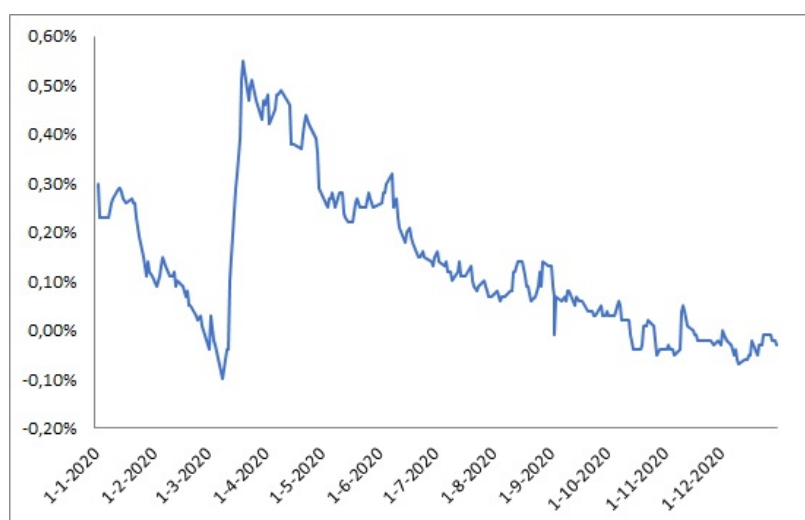
Inleiding

In de paragraaf financiering lichten we de ontwikkelingen en beleidskeuzes toe voor 2020 in een onderdeel "algemene ontwikkelingen" en een onderdeel "ontwikkelingen Holland Rijnland". Onder de "algemene ontwikkelingen" komen de renteontwikkelingen en ontwikkelingen van de wet- en regelgeving aan de orde. De "ontwikkelingen Holland Rijnland" richten zich specifiek op de renterisiconorm, de kasgeldlimiet en de financiering van Holland Rijnland.

Algemene ontwikkelingen

Renteontwikkelingen

De gemiddelde kapitaalmarktrente (= langlopende financiering) voor rentevaste en lineaire leningen met een looptijd van twintig jaar is over 2020 uitgekomen op 0,41%. In 2019 was de gemiddelde rente 0,78%. De rente laat in de eerste maanden van 2020 een daling zien. In maart stijgt de rente sterk als gevolg van de start van de coronacrisis. In de maanden na maart daalt de rente naar wederom een zeer laag niveau.

De rente op de geldmarkt (= kortlopende financiering) wordt voornamelijk bepaald door het rentebeleid van de Europese Centrale Bank (ECB). De ECB gebruikt de rentestand om te sturen op de inflatie. Het belangrijkste tarief van de ECB is de herfinancieringsrente. De herfinancieringsrente is in 2020 niet aangepast (0%). De depositorente die de ECB hanteert is voor de geldmarkt de ondergrens. De depositorente is in 2020 niet aangepast (-0,5%), met als gevolg lage rentetarieven op (kas)geldleningen met een korte looptijd.

Ontwikkelingen Holland Rijnland

Beleidsverantwoording treasury

De exploitatietekorten van het samenwerkingsorgaan worden gefinancierd door de veertien deelnemende gemeenten. Op basis van de vastgestelde begroting wordt de geraamde gemeentelijke bijdrage als voorschot in rekening gebracht in de maand december van het lopende begrotingsjaar. Bij de vaststelling van de jaarrekening wordt de definitieve bijdrage over het betreffende jaar vastgesteld. Het rekeningresultaat wordt verrekend met de algemene reserve tenzij het algemeen bestuur anders besluit. Daarnaast zijn er geldstromen van ministeries en provincie waarvan de bedragen worden doorgegeven naar de betreffende instanties.

De treasury-functie binnen Holland Rijnland dient uitsluitend de publieke taak. Holland Rijnland heeft momenteel geen externe langlopende en kortlopende financieringsmiddelen in portefeuille. Wel heeft Holland Rijnland een beperkte kredietfaciliteit op de rekening courant bij de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG). Eventuele positieve saldi op de rekening courant worden afgestort in 's Rijks schatkist.

Kasgeldlimiet

De gemiddelde vlottende schuld, over drie maanden gezien, is voor een gemeente gelimiteerd op 8,2% van het begrotingstotaal. In onderstaande tabel is de ontwikkeling van deze kasgeldlimiet in 2020 weergegeven:

Omschrijving	Gemiddelde netto vlottende schuld	Kasgeldlimiet	Ruimte (=+) of Overschrijding
eerste kwartaal 2020	-51.650.093	808.911	52.459.004
tweede kwartaal 2020	-56.406.232	808.911	57.215.143
derde kwartaal 2020	-66.474.930	808.911	67.283.841
vierde kwartaal 2020	-64.932.437	808.911	65.741.348

In 2020 overschreden we de kasgeldlimiet niet.

Renterisiconorm

Over de langlopende schuld mogen de jaarlijkse aflossingen en renteherzieningen niet meer bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. In onderstaande tabel is de ontwikkeling van deze renterisiconorm in 2020 weergegeven:

Omschrijving	2019	2020
Begrotingstotaal	10.016.817	9.864.768
Wettelijk percentage	20%	20%
Renterisiconorm	2.003.363	1.972.954
Bedrag waarover renterisico wordt gelopen (aflossingen)	0	0
Ruimte onder renterisiconorm	2.003.363	1.972.954

Holland Rijnland heeft geen lopende langlopende leningen. Als gevolg hiervan loopt Holland Rijnland geen renterisico op herfinancieringen en voldoen we aan de renterisiconorm.

Schatkistbankieren

Gedurende 2020 zijn de overtollige middelen afgestort in 's Rijks schatkist om binnen de gestelde doelmatigheidsdrempel te blijven.

Conform de vereisten in het BBV (art 52c) is in de toelichting op de balans het drempelbedrag vermeld en, per kwartaal, het bedrag aan middelen dat Holland Rijnland buiten 's Rijks schatkist heeft aangehouden.

3.3 Bedrijfsvoering

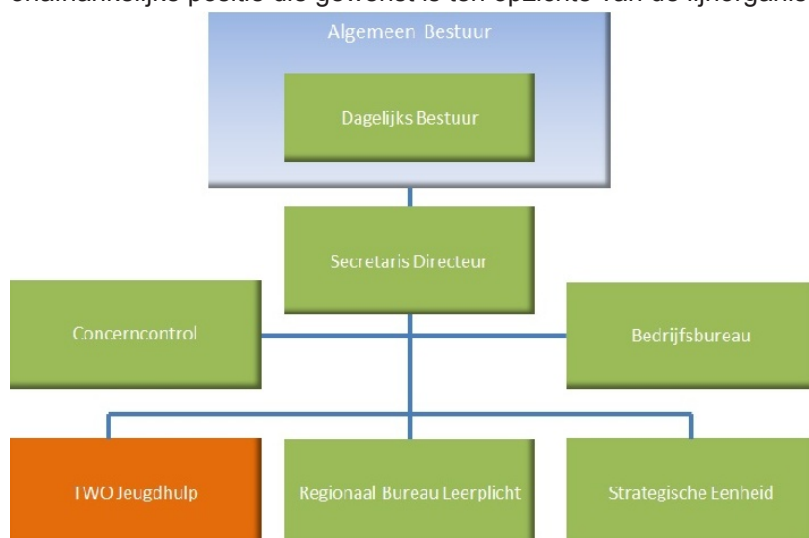
Organisatie Holland Rijnland

De organisatie bestaat uit de volgende organisatieonderdelen):

- Strategische eenheid
- Regionaal Bureau Leerplicht (RBL)
- Bedrijfsbureau (inclusief Urgentiecommissie, Verkeersveiligheid, Regiotaxi en DIV)
- TWO Jeugdhulp

De bedrijfsvoeringstaken ICT, HRM, facilitaire zaken, financiën, juridische zaken en inkoop worden uitgevoerd door Servicepunt 71.

De leiding van de organisatie ligt bij de secretaris-directeur. Concerncontrol adviseert de secretaris-directeur maar is een zelfstandige functie die uit de lijnorganisatie is gehaald vanwege de onafhankelijke positie die gewenst is ten opzichte van de lijnorganisatieonderdelen.

Personele zaken

Organisatieontwikkeling staat nog steeds hoog op de agenda. Het in 2017 vastgestelde opleidingsbeleid wordt vertaald in per jaar opgestelde opleidingsplannen. Verplichte opleidingen zoals voor de leerplichtambtenaren en de medewerkers in de bedrijfshulpverlening vormen een belangrijk onderdeel daarvan. Daarnaast wordt ruimte geboden aan individuele ontwikkelwensen. Van het beschikbare opleidingsbudget is in 2020 veel minder dan wat er voor budget aan beschikbaar is besteed. Dit komt mede door Corona.

Het ziekteverzuimcijfer is gedaald van 4,5% in 2019 naar 3,3% in 2020 en blijft daarmee onder het gemiddelde van 4,8% bij de overheid of in gemeenten. De daling is te verklaren door een lager aantal meldingen en een gemiddeld korter verzuim. Het vele thuiswerken door corona heeft hier aan bijgedragen en het thuiswerken zal ook na corona blijvend worden gestimuleerd. Vanaf september nam het verzuim weer wat toe, maar dat is vewerkt in bovenstaande percentages.

Beleidsindicatoren

Als gevolg van de BBV-wijzigingen zijn met ingang van 1 januari 2018 beleidsindicatoren worden opgenomen. Met deze beleidsindicatoren is het via de website 'waarstaatjegemeente.nl' beter mogelijk de resultaten van de gemeentenonderling te vergelijken. Van deze indicatoren vallen er een aantal onder het hoofdtaakveld Bestuur en Organisatie. Omdat het voornamelijk overhead-gerelateerde indicatoren betreft, worden ze in deze paragraaf opgenomen. Het betreft de volgende indicatoren:

Beleidsindicator	Eenheid	Periode	Holland Rijnland Begroting 2020	Holland Rijnland Jaarrekening 2020
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	2020	0,09	0,12
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	2020	0,10	0,12
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	2020	€ 11,38	€ 13,16
Externe inhuur	Kosten inhuur als % van totale loonsom incl inhuur	2020	17,5%	24,3%
Overhead	% van de totale lasten	2020	23,4%	18,6%

3.4 Vennootschapsbelasting

Holland Rijnland is niet Vennootschapsbelasting(Vpb) -plichtig voor het jaar 2020. Voor de activiteiten rond jeugdhulp, leerplicht, de beleidsagenda, de woonruimteverdeling en detachering van personeel is geen sprake van een onderneming, waardoor geen sprake is van Vpb-plicht. Bij de activiteit Collectief Vraagafhankelijk Vervoer (CVV) kan Holland Rijnland een beroep doen op de vrijstelling in de Vpb voor dienstverleningsovereenkomsten. Per saldo is dus geen sprake van een Vpb-plicht voor Holland Rijnland.

3.5 Heffingen en Leges

Voor één van de overige uitvoerende taken worden leges geïnd, namelijk bij de uitvoering van de woonruimteverdeling voor de toetsing van urgentieverzoeken. Het gaat om een bedrag van € 65 per aanvraag voor een urgentie of een stadvernieuwingsurgentie. In 2020 is een bedrag van circa € 30.848 aan leges ontvangen. Begroot was een bedrag van €35.455. De onkosten voor het programma Overige uitvoerende taken, woonruimteverdeling onderdeel urgentieverlening worden vooral gedekt uit de reguliere bijdrage van alle deelnemende gemeenten.

3.6 Onvoorzien

De verplichting conform artikel 28b van de BBV een post onvoorzien op te nemen, is niet op Holland Rijnland van toepassing. In artikel 30a van de Gemeenschappelijke Regeling Holland Rijnland is bepaald dat deelnemende gemeenten er steeds zorg voor dragen dat Holland Rijnland te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan al zijn verplichtingen jegens derden te kunnen voldoen.

4 Jaarrekening 2020

4.1 Balans en toelichting op de balans

ACTIVA	31-12-2019		31-12-2020	
VASTE ACTIVA				
Immateriële vaste activa		0		0
Materiële vaste activa		88.824		65.485
- Overige investeringen met een economisch nut	88.824		65.485	
Financiële vaste activa		0		0
- Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd ≥ 1 jaar	0		0	
Totaal vaste activa		88.824		65.485
VLOTTENDE ACTIVA				
Vorraden		0		0
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar		57.224.796		53.950.828
- Vorderingen op openbare lichamen	61.210		327.062	
- Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd < 1 jaar	57.162.589		53.612.586	
- Overige vorderingen	996		11.180	
Liquide middelen		877.488		329.577
- Kassaldi	0		0	
- Bank- en girosaldi	877.488		329.577	
Overlopende activa		316.857		723.202
- De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	236.244		354.313	
- Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	80.613		368.888	
Totaal vlottende activa		58.419.140		55.003.608
Totaal generaal		58.507.964		55.069.093

PASSIVA	31-12-2019		31-12-2020	
VASTE PASSIVA				
Eigen vermogen		2.860.648		3.120.337
- Algemene reserve	232.471		200.000	
- Bestemmingsreserves	451.423		1.396.997	
- Nog te bestemmen resultaat / Af te rekenen met de gemeenten	2.176.753		1.523.341	
Voorzieningen		0		0
Vaste schulden met een rentetypische looptijd ≥ 1 jaar		0		0
Totaal vaste passiva		2.860.648		3.120.337
VLOTTENDE PASSIVA				
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar		18.482.974		11.889.542
- Kasgeldleningen	0		0	
- Overige schulden	18.482.974		11.889.542	
Overlopende passiva		37.164.342		40.059.214
- Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	761.665		4.157.108	
- De van overige Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	35.194.559		35.402.105	
- Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	1.208.118		500.000	
Totaal vlottende passiva		55.647.317		51.948.756
Totaal generaal		58.507.964		55.069.093
- Gewaarborgde geldleningen		0		0
- Garantstellingen		0		0

4.1.1 Grondslagen voor de waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening 2020 is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft.

De programma's van de begroting zijn in 2020 ten opzichte van 2019 gewijzigd. De reden is dat er in 2019 nog gewerkt werd met de inhoudelijke agenda en in 2020 met de regionale agenda. De P&C producten zijn daarop aangepast. Het effect is dat de kolom primitieve begroting 2020 feitelijk de cijfers zijn van de gewijzigde begroting 2020 die op 24 juni 2020 is vastgesteld door het Algemeen Bestuur.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden. Voor aanvullende informatie over de waardering van de activa zie hieronder bij 'Overige investeringen met economisch nut'.

Baten en Lasten

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, verlofaanspraken en dergelijke.

Kassiersfunctie Jeugdzorg

Holland Rijnland verzorgt namens twaalf van de dertien gemeenten de inkoop van de jeugdzorg en de daaruit voortvloeiende betalingen aan de zorgaanbieders. Hiervoor betalen de gemeenten voorschotten aan Holland Rijnland. Basis hiervoor zijn mandaten van de twaalf colleges aan Holland Rijnland. Daarnaast hebben de twaalf colleges en Holland Rijnland een dienstverleningsovereenkomst gesloten. Uitvoering is voor rekening en risico van de gemeenten. Holland Rijnland vervult uitsluitend een kassiersfunctie. Hiervoor heeft Holland Rijnland één bankrekening bij de BNG en één bij de schatkist geopend. Deze zijn in de balans opgenomen. De per 31 december 2020 op kasbasis resterende voorschotten aan zorgaanbieders en ontvangen voorschotten van gemeenten zijn eveneens in de balans opgenomen. Zie respectievelijk de overlopende activa en overlopende passiva.

Pensioenen

Holland Rijnland waardeert de pensioenverplichtingen volgens de 'verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering'. In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last verantwoord. De pensioenen van de werknemers van Holland Rijnland zijn ondergebracht bij het ABP (bedrijfstakpensioenfonds).

Vennootschapsbelasting

Holland Rijnland is niet Vpb-plichtig voor het jaar 2020. Voor de activiteiten jeugdhulp, Regionaal Bureau Leerplicht, de beleidsagenda, de woonruimteverdeling en detachering van personeel is geen sprake van een onderneming. Hierdoor is er geen sprake van Vpb-plicht. Bij de activiteit collectief vervoer kan Holland Rijnland een beroep doen op de vrijstelling in de Vpb voor dienstverleningsovereenkomsten. Per saldo is er dus geen sprake van een Vpb-plicht voor Holland Rijnland.

4.1.2 Toelichting op de balans

Toelichting op de activa

Vaste activa

Materiële vaste activa met economisch nut

Overige investeringen met economisch nut

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de historische verkrijgingsprijs verminderd met de gedane afschrijvingen en eventuele investeringsbijdragen. De investeringen worden geactiveerd inclusief BTW, omdat de BTW voor Holland Rijnland een onderdeel van de kosten vormt.

Op basis van artikel 7 van de financiële verordening van Holland Rijnland over het waarderings- en afschrijvingsbeleid van de vaste activa wordt de afschrijvingstermijn bepaald. De materiële vaste activa met economisch nut, zoals bedoeld in artikel 35 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten, worden, te beginnen in het jaar na aanschaf, lineair afgeschreven, afhankelijk van de economische levensduur, in maximaal:

- 10 jaar voor telefooninstallaties, bekabeling en meubilair;
- 5 jaar voor automatiseringsapparatuur;
- 5 jaar voor software met een verkrijgingprijs van groter dan € 1.500.

De afschrijving van de niet genoemde soorten investeringen wordt afgestemd op de verwachte economische levensduur.

Materiele vaste activa	Boekwaarde 31-12-2019	Boekwaarde 31-12-2020
- Overige investeringen met een economisch nut	88.824	65.485
Totaal materiele vaste activa	88.824	65.485

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de overige investeringen met een economisch nut.

	Boekwaarde 31-12-2019	Investeringen	Des- investeringen	Af- schrijvingen	Bijdragen van derden	Af- waarderingen	Boekwaarde 31-12-2020
ICT verhuizing 2016	29.821	0	0	14.910	0	0	14.911
Meubilair 2016	59.002	0	0	8.429	0	0	50.574
Totaal	88.824	0	0	23.339	0	0	65.485

Er zijn geen investeringen gedaan in 2020.

• Vlottende activa

• Vorderingen

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar	Boekwaarde 31-12-2019	Boekwaarde 31-12-2020
- Overige vorderingen op openbare lichamen	61.210	327.062
- Uitzettingen in 's Rijks schatkist	57.162.589	53.612.586
- Debiteuren algemeen	996	11.180
- Nog te ontvangen bedragen	0	0
Totaal uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar	57.224.796	53.950.828

• Schatkistbankieren

Conform de wet FIDO is Holland Rijnland verplicht om overtollige middelen, boven de doelmatigheidsdrempel, aan te houden in 's Rijks Schatkist. Voor 2020 bedraagt de doelmatigheidsdrempel € 250.000 (Regeling schatkistbankieren decentrale overheden).

De middelen die, in het kader van de doelmatigheidsdrempel, buiten 's Rijks Schatkist zijn gehouden zijn:

Middelen buiten 's Rijks Schatkist	Holland Rijnland	TWO Jeugdhulp	HR inclusief TWO Jeugdhulp
Kwartaal 1	44.098	800.085	844.183
Kwartaal 2	155.567	799.993	955.560
Kwartaal 3	23.260	799.995	823.256
Kwartaal 4	10.645	799.815	810.460

Op basis van een berekening gebaseerd op de middelen van Holland Rijnland kan worden geconcludeerd dat over 2020 de doelmatigheidsdrempel niet is overschreden. Holland Rijnland heeft echter ook een kassiersfunctie ten aanzien van de TWO Jeugdhulp. Als de middelen van de TWO Jeugdhulp worden meegenomen in de berekening, dan is er wel een overschrijding van de doelmatigheidsdrempel. De overschrijding wordt veroorzaakt doordat het drempelbedrag, dat is gebaseerd op het begrotingstotaal, ongewijzigd blijft. Dit komt omdat de baten en lasten van de TWO Jeugdhulp geen onderdeel zijn van het begrotingstotaal van Holland Rijnland, terwijl de middelen die op de rekeningcourant worden aangehouden voor het uitvoeren van het betalingsverkeer wel worden meegenomen in de berekening. Het is niet efficiënt om een lager saldo aan middelen aan te houden op de rekeningcourant van de TWO Jeugdhulp voor het uitvoeren van het betalingsverkeer. Daarom is hier niet voor gekozen.

• Liquide middelen

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Liquide middelen	Boekwaarde 31-12-2019	Boekwaarde 31-12-2020
- Kassaldi	0	0
- Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	877.488	329.577
Totaal liquide middelen	877.488	329.577

- Overlopende activa

De overlopende activa worden tegen de nominale waarde opgenomen.

Overlopende activa	Boekwaarde 31-12-2019	Boekwaarde 31-12-2020
- De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	236.244	354.313
- Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	80.613	368.888
Totaal overlopende activa	316.857	723.202

Verloopoverzicht overlopende activa

Op de balans staan nog te ontvangen voorschotbedragen van Europese en Nederlandse overheidslichamen. Deze ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel. Ze zijn als volgt te specificeren.

Omschrijving specifieke uitkering	Saldo per 1 januari 2020	Toevoegingen	Ontvangen bedragen	Saldo per 31 december 2020
Leader	204.997	74.879		279.876
Subsidieregeling CVV / PZH Regiotaxi	31.247	350.438	307.247	74.438
Totaal overlopende activa	236.244	425.317	307.247	354.313

De post overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen ad €368.888 bestaan voor een bedrag van circa €328.000 uit vooruitbetaalde bedragen in het kader van het groenprogramma. Deze post is in verband met de aanpassingen van de comptabiliteitsvoorschriften voor het eerste opgenomen waardoor die ook relatief hoog is.

Toelichting op de passiva

Vaste passiva

- Reserves

Indien beschikbare middelen in enig jaar niet worden uitgegeven op een reguliere taak (taak die in de gemeenschappelijke regeling is opgenomen en die jaarlijks in de exploitatie voorkomt) dan kunnen overschotten die het volgend jaar niet opnieuw begroot worden, worden toegevoegd aan een *bestemmingsreserve*.

Indien er sprake is van cofinanciering met betrekking tot een reguliere taak dan worden de overlopende middelen gesplitst in een *bestemmingsreserve* en *de van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren*.

Eigen vermogen	Boekwaarde 31-12-2019	Boekwaarde 31-12-2020
- Algemene reserves	232.471	200.000
- Bestemmingsreserves	451.423	1.396.997
Totaal reserves	683.894	1.596.997
- Nog te bestemmen resultaat / Af te rekenen met de gemeenten	2.176.753	1.523.341
Totaal Eigen vermogen	2.860.648	3.120.337

Staat van reserves

Reserves	Saldo 31/12 2019	Bestemming resultaat 2019		Saldo 01/01/2020	Toe- voeging 2020	Ont- trekking 2020	Saldo 31/12 2020
		Toe- voeging	Ont- trekking				
ALGEMENE RESERVE							
8700001 Algemene Reserve	232.471	17.528	0	250.000	0	50.000	200.000
ALGEMENE RESERVE	232.471	17.528	0	250.000	0	50.000	200.000
BESTEMMINGSRESERVES							
8710006 Reserve RBL	35.933	0	9.176	26.757	0	0	26.757
8710007 Reserve cofinanciering	94.796	103.072	0	197.868	0	0	197.868
8710008 Reserve werkagenda jeugdhulp	0	0	0	0	0	0	0
8710010 Reserve onderwijsarbeidsmarkt	140.105	0	24.228	115.877	0	0	115.877
8710011 Reserve Energieakkoord	180.589	0	42.510	138.079	0	0	138.079
8710012 Reserve budgetoverheveling	0	81.094	0	81.094	0	81.094	0

Reserves	Saldo 31/12 2019	Bestemming resultaat 2019		Saldo 01/01/2020	Toe- voeging 2020	Ont- trekking 2020	Saldo 31/12 2020
8710013 Reserve regionale energiestrategie (RES)	0	50.000	0	50.000	0	0	50.000
8710014 Reserve Transformatiefonds Jeugd	0	1.621.844	0	1.621.844	0	753.428	868.416
BESTEMMINGSRESERVES	451.423	1.856.010	75.914	2.231.519	0	834.522	1.396.997
TOTAAL RESERVES	683.894	1.873.538	75.914	2.481.519	0	884.522	1.596.997

Reserves

Algemene Reserves

Doel van de reserve : Dekkingsmiddel bij het opvangen van financiële tegenvallers en calamiteiten.

Mutaties 2020:

Storting: Geen

Onttrekking: € 50.000: De kosten voor bedrijfsvoering worden in navolging van het financiële doorkijkje verhoogd met een bedrag van €50.000 .

Reserve Budgetoverheveling

Doel van de reserve: Overheveling van budgetten naar een volgend jaar.

Mutaties 2020:

Storting: € 81.094 (bij resultaatbestemming 2019)

Onttrekking: € 81.094: In deze bestemmingsreserve wordt ultimo 2019 het bedrag van € 81.094 gestort en wordt in 2020 er direct weer uitgehaald. Op deze manier wordt bewerkstelligd dat er niet over het jaar 2020 een onrechtmatigheid wordt vastgesteld bij de jaarrekening.

Reserve Regionaal Bureau Leerplicht

Doel van de reserve: Ter dekking onverwachte kosten.

Mutaties 2020:

Geen

Reserve cofinancieringsfonds

Doel van de reserve: Ter dekking van bijdragen aan projecten.

Mutaties 2020:

Geen

Reserve werkagenda jeugdhulp

Doel van de reserve: faciliteren werkagenda Jeugd.

Mutaties 2020:

Geen

Reserve onderwijsarbeidsmarkt

Doel van de reserve: Activiteiten onderwijsarbeidsmarkt.

Mutaties 2020:

Geen

Reserve energieakkoord

Doel van de reserve: Inzetten van middelen.

Mutaties 2020:

Geen

Reserve regionale energiestrategie (RES)

Doel van de reserve: Middelen die overgebleven zijn, kunnen bij resultaatbestemming gestort worden in deze reserve om ze in een later jaar weer te kunnen gebruiken.

Mutaties 2020:

Geen

Reserve Transformatiefonds Jeugd

Doel van de reserve: Transformatie in de jeugdhulp te stimuleren.

Mutaties 2020:

Storting: Geen

Onttrekking: € 753.428: Meer uitgaven dan geraamd in de begroting 2020 voor het Transformatiefonds Jeugd, waardoor er een onttrekking uit de reserve hiervoor plaatsvindt van €753.428.

Flottende passiva

- Netto vlottende schulden

De netto vlottende schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar	Boekwaarde 31-12-2019	Boekwaarde 31-12-2020
Overige schulden		
- Crediteuren	1.203.533	1.461.969
- Overige schulden	470.286	487.552
- Van gemeenten ontvangen voorschotten jeugdzorg	16.809.156	9.940.020
Totaal netto vlottende schulden	18.482.974	11.889.542

- Overlopende passiva

Met ingang van 1 januari 2008 schrijft de BBV voor dat in geval van overblijvende middelen op een incidentele, additionele taak / project (er is dus sprake van een concrete bestedingsverplichting) deze middelen dienen te worden opgenomen bij de overlopende passiva onder de van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren .

Ook in geval van Rijksgelden waarbij de gemeenten als doorgeefluik fungeren (denk aan de Vinexregeling/ ISV-gelden) dienen deze gelden te worden opgenomen bij de overlopende passiva onder 'vooruit ontvangen derden gelden', daar de gelden door derden (lees het Rijk) zijn beklemd.

Indien er sprake is van cofinanciering met betrekking tot een reguliere taak dan worden de overlopende middelen gesplitst in een *bestemmingsreserve* en *vooruit ontvangen derden gelden*.

Overlopende passiva	Boekwaarde 31-12-2019	Boekwaarde 31-12-2020
- Totaal verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	761.665	4.157.108
- Totaal van overige Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren (voor toelichting zie bijlage 5.9 Staat overlopende passiva)	35.194.559	35.402.105
- Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	1.208.118	500.000
Totaal overlopende passiva	37.164.342	40.059.214

Staat van overlopende passiva

De post totale verplichtingen van €4.157.108 bestaat voor een relatief groot gedeelte (ongeveer €3,6mln) uit nog te betalen bedragen in het kader van het groenprogramma. Deze post is in verband met de aanpassingen van de comptabiliteitsvoorschriften voor het eerst opgenomen waardoor die ook relatief hoog is.

De specificatie van de nog niet bestede ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen om de lasten van volgende begrotingsjaren te dekken is als volgt.

Omschrijving	Saldo per 1 januari 2020	Toevoeging	Terugbetaling/ Vrijval	Besteding	Saldo per 31 december 2020
RIF gelden	33.850.940	9.500.000		9.257.031	34.093.910
RIF rente	1.106.987			45.669	1.061.318
Sub-totaal RIF-project:	34.957.927	9.500.000	0	9.302.700	35.155.228
Gedragbeïnvloeding verkeersveiligheid	176.093	194.680		176.093	194.680
Voortijdig schoolverlaten (VSV)	60.538	52.198		60.538	52.198
Sub-totaal projecten Programma Inhoudelijke Agenda:	236.631	246.878	0	236.631	246.878
Totaal overlopende passiva	35.194.559	9.746.878	0	9.539.331	35.402.105

Toelichting op de aard, reden en mutatie :

4.1.3 Overzicht van niet in de balans opgenomen financiële verplichtingen

Onderwerp / omvang van de verplichting
* Huur van het pand Schuttersveld 9 (1e verdieping, incl. servicekosten) / huurovereenkomst vanaf 01-03-2016 en loopt tot en met 28 februari 2021. De verlenging van het contract loopt tot en met 28 februari 2031. Kosten per jaar circa €193.000 incl BTW.
* Dienstverleningsovereenkomst met Servicepunt 71. De overeenkomst loopt tot 30 juni 2021. Er wordt nu gewerkt aan een verlenging van deze overeenkomst De verplichting per jaar Regulier o.b.v. het huidige contract bedraagt: €394.896(exclusief de ICT dienstverlening), TWO Jeugdhulp €145.421,- en ICT €285.256(alle bedragen zijn exclusief BTW).
* Waarde van het restant verlofuren over 2020 à € 242.825
* de effecten van Corona zijn financieel in 2020 meegevallen. Derhalve is het nu niet nodig daar apart wat voor op te nemen.
Geen overschrijdingen van de Wet Normering Topinkomens (WNT) Nadere informatie over de WNT is opgenomen in het overzicht 'Wet normering bezoldiging top-functionarissen in de publieke en semi-publieke sector'.

4.2 Overzicht van baten en lasten

Naar programma		Begroting 2020	Wijziging Begroting	Begroting na wijziging	Rekening 2020	Resultaat 2020
Domein 1 Ruimte en Energie	Lasten	2.913.159	1.261.329	4.174.488	7.836.070	-3.661.582
	Baten	-966.277	-1.491.244	-2.457.521	-6.526.609	4.069.088
Saldo		1.946.882	-229.915	1.716.967	1.309.461	407.506
Domein 2 Maatschappij en Jeugd	Lasten	4.338.588	2.266.265	6.604.853	5.662.415	942.438
	Baten	-832.686	-1.726.011	-2.558.697	-2.630.305	71.608
Saldo		3.505.902	540.254	4.046.156	3.032.110	1.014.046
Domein 3 Strategisch positioneren	Lasten	282.421	0	282.421	151.000	131.421
	Baten	-	-	-	-	-
Saldo		282.421	0	282.421	151.000	131.421
Domein 4 Organisatie en samenwerking	Lasten	2.330.600	739.183	3.069.783	3.114.473	-44.690
	Baten	-	-	-	-15.055	15.055
Saldo		2.330.600	739.183	3.069.783	3.099.418	-29.635
Domein 5 Algemene Dekkingsmiddelen	Lasten	-	-	-	-	-
	Baten	-8.065.805	-165.000	-8.230.805	-8.230.808	3
Saldo		-8.065.805	-165.000	-8.230.805	-8.230.808	3
Resultaat	Lasten	-	-	-	-	-
	Baten	-	-	-	-	-
Saldo		-	-	-	-	-
Totaal lasten		9.864.768	4.266.777	14.131.545	16.763.958	-2.632.413
Totaal baten		-9.864.768	-3.382.255	-13.247.023	-17.402.777	4.155.754
Saldo van baten en lasten		0	884.522	884.522	-638.819	1.523.341
Storting in reserves		-	-	-	-	-
Onttrekking uit reserves		-	-884.522	-884.522	-884.522	0
Saldo reserveringen		-	-884.522	-884.522	-884.522	0
Resultaat		0	0	0	-1.523.341	1.523.341

Domein 4 Organisatie en samenwerking is gelijk aan overhead.

4.2.1 Toelichting op het overzicht van baten en lasten

De baten en lasten van Holland Rijnland bestaan in 2020 voor het merendeel uit de volgende vier componenten:

1. De kosten van de werkorganisatie: salarissen en andere personele kosten, huur en overige kosten in verband met de huisvesting, kosten voor ICT e.d. Deze kosten worden via een uurtarief verdeeld over de diverse programma's.
2. De directe programmakosten en -baten: de kosten die rechtstreeks gemaakt worden ten behoeve van projecten en andere onderdelen van de programma's en daarmee verband houdende ontvangen subsidies van derden.
3. Onttrekkingen uit reserves.
4. De bijdragen van de gemeenten.
5. Subsidies en bijdragen van derden, met name de provincie Zuid-Holland.

Holland Rijnland kent geen post onvoorzien (zie paragraaf 3.6).

Hierna wordt een analyse gegeven op de belangrijkste verschillen per programma ten opzichte van de begroting.

Toelichting

Programma Ruimte en Energie

Op het programma Ruimte en Energie is een positief saldo van €407.506. Dit resultaat wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door de volgende onderdelen.

- Overschot op de bedrijventerreinenstrategie van € 20.000.

Het bedrag van € 20.000 is geld dat Holland Rijnland bij alle gemeenten ophaalde na de opdracht van de provincie Zuid-Holland uit 2018 om een regionale bedrijventerreinenstrategie op te stellen. Dit onderwerp is bij de reorganisatie van Holland Rijnland geschrapt. Deze bedrijventerreinenstrategie werd in 2019 afgerond op basis van een onderzoek door STEC. Uiteindelijk is de factuur van STEC helemaal betaald door de provincie en de uitgaven zijn door Holland Rijnland niet gedaan. In 2020 is bij de behandeling van de jaarrekening 2019 besloten dit budget te blijven reserveren voor het onderwerp bedrijventerreinenstrategie. De verwachting is nu dat op basis van de provinciale behoeferaming en onder invloed van de Regionale Omgevingsagenda er in de tweede helft van 2021 budget nodig zal zijn voor de uitwerking van de strategische keuzes m.b.t. ruimte voor economische ontwikkeling in Holland Rijnland i.r.t. wonen, mobiliteit, energie en groen.

- Overschot op energie van €188.251

Het voor 2020 gereserveerde bedrag vanuit de rijksbijdrage RES is geheel besteed. Van de additionele gemeentelijke bijdrage voor het Regionaal Energieakkoord resteert een bedrag €188.251. Dit bedrag wordt voorgesteld te storten in de reserve Energieakkoord. Medio 2021 zal een besluit plaats moeten vinden over de inzet richting en RES 2.0 (en verder) en de bijbehorende organisatie en inzet. Daartoe zal gekeken worden naar de rijksbijdrage 2021, de gemeentelijke bijdrage aan het Regionale Energieakkoord en de opgebouwde reserves RES en Energieakkoord.

- Overschot Regionaal Project Verkeersveiligheid van €66.000

Voor verkeersveiligheid is minder uitgegeven doordat er minder projecten zijn uitgevoerd als gevolg van de coronabeperkingen. Vooral educatieve projecten voor gedragsbeïnvloeding konden maar

beperkt doorgaan. Het overschot van de ontvangen subsidie is reeds overgeboekt naar de balans. Het gaat hier dus om het Holland Rijnlandbudget, niet om het subsidiebudget.

- Overschot woonruimteverdeling €72.000

In 2020 is voor de urgentiecommissie extra budget beschikbaar gesteld om de continuïteit van de ondersteuning te waarborgen. De onderbesteding is ontstaan door dat de vacatures ter vervanging van een langdurig zieke medewerker en de ondersteuning van de administratie later konden worden ingevuld dan verwacht. Ook in 2021 zal inhuur noodzakelijk zijn.

- Overschot Ruimte / wonen / opvang en arbeidsmarkt €50.000

Het is nog niet in alle gevallen duidelijk een scheidlijn te trekken of uitgaven behoren tot het programma Ruimte en Energie of tot het programma Maatschappij en Jeugd, omdat beiden vorig jaar nog tot het programma inhoudelijke agenda behoorden. Een woonagenda heeft een relatie met ruimte en maatschappij. Daarom moet het overschot binnen het programma Ruimte en Energie van ca €50.000 gekoppeld worden aan het overschot op het programma Maatschappij en Jeugd van ruim €100.000. Het gezamenlijke overschot komt mede doordat het themacafé woonruimteverdeling diverse keren is uitgesteld en er kosten niet gemaakt zijn in verband met de heroriëntatie op het woonruimteverdeelsysteem. Daarnaast speelt de actualisatie van de Regionale Woonagenda. Bovenstaande is grotendeels te wijten aan het corona virus. Verder is specifiek bij de Regionale Strategie Mobiliteit, die onderdeel is van het Programma Ruimte, vertraging opgelopen door ziekte bij de projectleider van het bureau dat is ingeschakeld. Hierdoor schuiven kosten door naar 2021.

- overschrijding in lasten van €4,3 mln

De baten en lasten zijn met €4,3 mln toegenomen door de huidige BBV regels. Hierdoor zijn voor groenprojecten de baten en lasten opgenomen in de exploitatie. Per saldo is dat dus budgettair neutraal.

Programma Maatschappij en Jeugd

Op het programma Maatschappij en Jeugd is een positief resultaat van €1.014.046 inclusief het overschot van €73.857 voor het onderdeel Ondersteuning inkoop jeugdhulp TWO. Dit resultaat wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door de volgende onderdelen.

- Overschot op (vooral) ondersteuning inkoop jeugdhulp TWO van €73.857:

Binnen onderdeel Ondersteuning inkoop jeugdhulp (TWO Jeugdhulp) is sprake van een overschot van €73.857. Deze middelen zijn bedoeld om in 2021 de inkoop 2022 en de versterking van de bedrijfsvoering van TWO te bekostigen. Dit traject is gestart in 2020. Eerder is van 2019 naar 2020 een bedrag van €61.094 overgeheveld. Het zwaartepunt van deze twee speerpunten ligt immers, conform de afspraken met gemeenten, in 2021.

- Overschot op het Transformatiefonds Jeugd van €524.662

In de TURAP is een deel van het budget van het Transformatiefonds, dat door het Rijk aan de jeugdregio Holland Rijnland is toegekend, in 2020 aan de bestemmingsreserve onttrokken. Doordat

een deel van de kosten begin 2021 gemaakt zal worden, bleek de inschatting van de uitgaven hoger te zijn dan de daadwerkelijke realisatie. Een aantal projecten uit het Transformatieplan is verlengd tot het moment dat nieuwe overeenkomsten jeugdhulp ingaan (Inkoop Jeugdhulp 2022) en de realisatie van deze kosten valt zodoende ook in 2021.

- Regionale samenwerkingsagenda jeugd €91.237

De gemeenten hebben financieel bijgedragen aan het werkbudget van de Regionale Werkagenda Jeugd 2020 om regionale beleidsopgaven uit te voeren. Een verschuiving van prioriteiten door de focus op de Inkoop 2022 en minder uitgebreid uitgevoerde activiteiten door corona zorgen voor dit overschot. Deze middelen zijn bedoeld om in 2021 voor een deel de kosten van de (beleids)opgaven in het Jaarplan Jeugdhulp 2021 (voorheen Regionale Werkagenda) te bekostigen.

- Ruimte / wonen / opvang en arbeidsmarkt; €100.000

Het is nog niet in alle gevallen duidelijk een scheidslijn te trekken of uitgaven behoren tot het programma Ruimte en Energie of tot het programma Maatschappij en Jeugd, omdat beiden vorig jaar nog tot het programma inhoudelijke agenda behoorden. Een woonagenda heeft een relatie met ruimte en maatschappij. Daarom moet het overschot binnen het programma Ruimte en Energie van ca €50.000 gekoppeld worden aan het overschot op het programma Maatschappij en Jeugd van ruim €100.000. Het gezamenlijke overschot komt mede doordat het themacafé woonruimteverdeling diverse keren is uitgesteld en er kosten niet gemaakt zijn in verband met de heroriëntatie op het woonruimteverdeelsysteem. Daarnaast speelt de actualisatie van de Regionale Woonagenda. Bovenstaande is grotendeels te wijten aan het corona virus. Verder is specifiek bij de Regionale Strategie Mobiliteit, die onderdeel is van het Programma Ruimte, vertraging opgelopen door ziekte bij de projectleider van het bureau dat is ingeschakeld. Hierdoor schuiven kosten grotendeels door naar het eerste deel van 2021.

- overschot Regionaal Bureau Leerplicht van €190.000

Door Corona werden opleidingen uitgesteld (€30.000) en reis- en verblijfskosten niet gemaakt (€10.000). Ook werden scholen gesloten en was er een korte periode sprake van minder contact met onze doelgroep. Dat maakte dat wij incidenteel terughoudend konden zijn met het volledig invullen van vacatureruimte, vervanging bij zwangerschapsverlof en vervanging bij detachering (€40.000).

Een andere belangrijke verklaring van bovengenoemd overschot (circa €80.000) is het gevolg van de indexering van de RMC subsidie. Er was aanvankelijk een bedrag aan RMC subsidie begroot van ruim €810.000. Bij de TURAP is dat verhoogd naar €875.000. Vervolgens is de daadwerkelijke subsidie uitgekomen op €916.000. De indexatie gebeurt nu dubbel. Een indexering vanuit gemeenten en vanuit het rijk. Dit wordt m.i.v. 2022 rechtgetrokken .

Programma Strategisch positioneren

In 2020 is een bedrag van €151.000 uitgegeven. Voor de specificatie hiervan wordt verwezen naar de Bijlagen Subsidies

Programma Organisatie en samenwerking

Er is sprake van een overschrijding van bijna €30.000,- vooral als gevolg van extra inhuur kosten AO/IC. De overschrijding in baten heeft betrekking op coronagerelateerde kosten die doorbelast zijn aan de deelnemende gemeentes, en een deel van de meerkosten AO/IC die weer doorbelast zijn aan SP71.

Programma Algemene Dekkingsmiddelen

Geen bijzonderheden.

Begrotingsrechtmatigheid

Zoals toegelicht is op het programma Ruimte en Energie en het Programma Overhead is daar een overschrijding. In het programma Ruimte en Energie zijn de baten en lasten met €4,6mln toegenomen door de huidige BBV regels. Hierdoor zijn voor groenprojecten de baten en lasten opgenomen in de exploitatie. Per saldo is dat dus budgettairneutraal. Bij het programma overhead is er een overschrijding van €30.000 door extra inhuur AO/IC.

Overzicht incidentele baten en lasten

In verband met de aanscherping van het financieel toezicht moet volgens de Gemeentewet een overzicht van *structureel en reëel evenwicht* worden opgenomen in de jaarrekening. Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is hierop aangepast. Het algemeen bestuur en de financieel toezichthouder zijn nu beter in staat om vast te stellen of er sprake is van een structureel en reëel evenwicht. Van structureel evenwicht is sprake als de structurele (meerjarige) lasten worden gedekt door structurele baten.

De bepaling van het structureel evenwicht verloopt als volgt:

Totaal van de lasten en lasten van de programma's en algemene dekkingsmiddelen
af: de incidentele lasten en baten per programma en algemene dekkingsmiddelen
Blijft over het totaal van de structurele lasten en baten programma's en algemene dekkingsmiddelen
bij: de structurele verrekeningen met de reserves
Geeft het totaal structureel begrotingssaldo en meerjarenraming

De uitgewerkte tabel voor de bepaling van het structureel evenwicht is hierna opgenomen. Die tabel bevat het voorgeschreven:

- Overzicht van de incidentele baten en lasten per programma;
- Overzicht van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves.

Incidentele Lasten / baten

Programma	Toelichting	Lasten 2020	Baten 2020
Totaal exploitatie		16.763.958	-17.402.777
Maatschappij en Jeugd	1. Werkagenda Jeugd	68.348	-159.539
Ruimte en Energie	2. Energieakkoord	429.715	-617.966
Ruimte en Energie	3. Lokale ontwikkelingsstrategie LEADER	97.592	-84.384
Maatschappij en Jeugd	4. Transformatiefonds Jeugd	1.389.042	-1.156.572
Ruimte en Energie	5. Regionale Energie Strategie (RES)	728.118	-728.118
Ruimte en Energie	6. Bedrijvenstrategie	-	-
Maatschappij en Jeugd	7. Subsidieproject gemeente Leiden begeleiding Nuggers en VSV-ers	49.584	-49.584
Maatschappij en Jeugd	8. Onderzoek Thuiszitters	2.060	-2.060
Maatschappij en Jeugd	9. Regionale gemeentelijke VSV-projecten	196.031	-196.031
Ruimte en Energie	10. Regionale en lokale projecten verkeersveiligheid (RPV)	408.281	-408.281
Maatschappij en Jeugd	11. Incidentele ophoging budget TWO Jeugdhulp uitvoeringskosten	-	-
Organisatie en Samenwerking	12. Salarissen boventalligen	36.586	-26.042
Organisatie en Samenwerking	13. extra inhuur interne controle AO / IC	-	-
Totaal incidenteel exploitatie		3.405.356	-3.428.578
Totaal structureel exploitatie		13.358.602	-13.974.199

Toelichting incidentele baten en lasten / saldo structurele exploitatie:

1. Werkagenda Jeugd: Kosten voor het opstellen van de werkagenda Jeugd. Hiervoor is een extra bijdrage van de deelnemende gemeentes ontvangen.
2. Energieakkoord: Holland Rijnland heeft samen met de de gemeentes, Hoogheemraadschap, provincie en Omgevingsdiensten, een Energieakkoord opgesteld. De gemeentes hebben in 2020 567.966,- bijgedragen, de provincie 50.000,-. Het totale budget voor 2020 was daarmee 617.966,-.
3. LEADER: Kosten voor projecten in het kader van plattelandontwikkeling, gedekt door een Europese subsidie van de Provincie Zuid-Holland en een aanvullende bijdrage van de gemeentes.
4. Transformatiefonds Jeugd: De gemeente Leiden, heeft via het gemeentefonds een extra bijdrage gekregen tbv het transformatiefonds Jeugd. Holland Rijnland voert dit uit.
5. RES: De gemeente Alphen aan den Rijn, heeft via het gemeentefonds een bijdrage gekregen van 1.258.118,-. In het AB van 30 oktober 2019 is besloten dat Holland Rijnland het RES gaat uitvoeren. In 2019 is 50.000 opgenomen in de begroting, in 2020 en 2021 in totaal 1.208.118.
6. In 2019 is door Holland Rijnland geld opgehaald bij de gemeentes naar aanleiding van de opdracht van de provincie Zuid-Holland uit 2018 om een regionale bedrijventerreinenstrategie op te stellen. Deze middelen zijn naar 2020 overgeheveld maar nog niet uitgegeven.
7. VSV: Het Regionaal Bureau Leerplicht (RBL) heeft een subsidie van de gemeente Leiden ontvangen voor het bieden van extra mogelijkheden in de begeleiding naar onderwijs van Leidse jongeren. De besteding op deze subsidie bedraagt 15.134,-. De subsidie is nog niet vastgesteld en het mogelijk terug te betalen bedrag is toegevoegd aan de overlopende passiva.
8. Onderzoek Thuiszitters: In 2020 heeft Holland Rijnland een subsidie van 34.944,- ontvangen voor het onderzoek thuiszitters. Deze kosten zijn niet geheel gemaakt in 2020.
9: Regionale gemeentelijke VSV-projecten: In het PHO-Maatschappij van 30 oktober 2019 is besloten om een aantal regionale VSV-projecten in de RMC-regio Zuid-Holland Noord gezamenlijk te financieren. Hiervoor is vanuit de gemeenten in totaal 200.000 euro beschikbaar gesteld voor 2020 en 2021.
10. RPV: Kosten voor de uitvoering van regionale en lokale projecten op het gebied van verkeersveiligheid, gedekt door subsidie van de Provincie Zuid-Holland. Het overschot is opgenomen als vooruitbetaald.
11. Budget TWO: vanuit 2019 is het overschot overgeheveld naar 2020, maar de kosten hiervoor zijn nog niet geheel gemaakt. Samen met het overschot op de structurele middelen TWO wordt voorgesteld dit over te hevelen naar 2021.
12. Frictie: Salariskosten van boventalligen naar aanleiding van #Kracht15.
13. Overhead: in de turap is een onttrekking gedaan uit de algemene reserve voor extra inhuur AO/IC. Alle kosten hiervoor zijn gemaakt.

Incidentele mutaties reserves

Reserves	Stortingen	Onttrekkingen
Totaal mutaties in reserves	-	-884.522
4. Transformatiefonds Jeugd		-753.428
6. Bedrijvenstrategie		-20.000
11. Incidentele ophoging budget TWO Jeugdhulp uitvoeringskosten		-61.094
13. extra inhuur interne controle AO/IC		-50.000
Structurele mutaties in reserves		
Totaal structureel in reserves	-	-
Totaal incidenteel in reserves	-	-884.522

Evenwicht structurele lasten en baten

Totaal structurele lasten en baten	13.358.602	-13.974.199
Structureel saldo		-615.598
Structureel evenwicht		ja

Overzicht per taakveld

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV, art. 24; lid 3 d) is de verplichting vastgesteld de jaarrekening een bijlage met het overzicht van de geraamde baten en lasten per taakveld bevat.

Geboekt			Lasten	Baten
Bestuur en ondersteuning	0.10	Mutaties reserves	0	-884.522
	0.11	Resultaat rekening baten en lasten	1.523.341	
	0.4	Overhead	3.114.473	-15.055
	0.8	Overige baten en lasten	0	-25.926
	Totaal		4.637.814	-925.503
Verkeer, vervoer en waterstaat	2.1	Verkeer en vervoer	627.016	-463.811
	Totaal		627.016	-463.811
Economie	3.1	Economische ontwikkeling	1.591.942	-1.966.061
	Totaal		1.591.942	-1.966.061
Onderwijs	4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	2.003.036	-4.343.622
	Totaal		2.003.036	-4.343.622
Sport, cultuur en recreatie	5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	4.686.133	-4.953.202
	Totaal		4.686.133	-4.953.202
Sociaal domein	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	2.108.898	-2.276.688
	6.2	Wijkteams	217	0
	6.5	Arbeidsparticipatie	344.965	-377.082
	6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	1.596.556	-2.352.339
	Totaal		4.050.637	-5.006.109
Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	8.1	Ruimtelijke ordening	97.876	0
	8.3	Wonen en bouwen	592.844	-628.990
	Totaal		690.720	-628.990
Totaal			18.287.299	-18.287.299

Wet Normering Bezoldiging topfunctionarissen publiek en semi publieke sector (WNT)

Openbaarmakingsverplichting Wet Normering Topinkomens (WNT)

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze sectoren zijn op basis van de WNT verplicht om bezoldigingsgegevens van topfunctionarissen openbaar te maken. Topfunctionarissen zijn diegenen die behoren tot het hoogste uitvoerende of toezichthoudende orgaan, of de laag daaronder, en in die rol verantwoordelijk zijn voor de gehele instelling of rechtspersoon. Bij gemeenten zijn in ieder geval de gemeentesecretaris en de griffier topfunctionarissen.

Daarnaast moeten bezoldigingsgegevens en eventuele ontslagvergoedingen van andere medewerkers met een dienstbetrekking worden vermeld, zodra de bezoldiging in totaal hoger is dan het bezoldigingsmaximum. Dit geldt ook voor topfunctionarissen zonder dienstbetrekking. In dat geval wordt wel rekening gehouden met het aantal kalenderdagen en in welke deeltijdfactor de functionaris werkt.

Deze verantwoording 2020 is opgesteld op basis van de voor gemeenten en gemeenschappelijke regelingen geldende algemene WNT-maximum van € 201.000. Er zijn er geen bezoldigingen betaald die boven dit wettelijke maximum uitkomen.

Gegevens 2020	
Organisatie	Holland Rijnland
Naam	Bakker L.A.M.
Functie	directeur
Functiegegevens	
aanvang en einde functievervulling in 2020	01-01-2020 - 31-12-2020
Omvang dienstverband (in fte)	0,89
Dienstbetrekking	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	103.254
Beloningen betaalbaar op termijn	18.049
<i>Bezoldiging</i>	121.303
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	178.890
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.

Gegevens 2019	
Organisatie	Holland Rijnland
Naam	Bakker L.A.M.
Functie	directeur
Functiegegevens	
aanvang en einde functievervulling in 2019	01-01-2019 - 31-12-2019
Omvang dienstverband (in fte)	0,89
Dienstbetrekking	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	99.990
Beloningen betaalbaar op termijn	17.346
<i>Bezoldiging</i>	117.336
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	172.660

Toezichthoudende topfunctionarissen 2020	
Naam topfunctionaris	Functie
H.J.J. Lenferink	Lid Dagelijks Bestuur
A.L. van Kempen	Lid Dagelijks Bestuur
J.W.E. Spies	Lid Dagelijks Bestuur
F.Q.A. van Trigt	Lid Dagelijks Bestuur
B.M.J. Wolters	Lid Dagelijks Bestuur
E.R. Jaensch	Lid Dagelijks Bestuur
F. Spijker	Lid Dagelijks Bestuur
F.M. Schoonderwoerd	Lid Dagelijks Bestuur
C. van Starckenburg	Lid Dagelijks Bestuur
C.J. van Velzen	Lid Algemeen Bestuur
F.J.H. van Zuylen	Lid Algemeen Bestuur
A.M. Noordermeer-Krommendam	Lid Algemeen Bestuur
M.J. Kottenhagen	Plv Lid Algemeen Bestuur
L.M.J. Pijnacker	Lid Algemeen Bestuur
C.H. Langeveld	Lid Algemeen Bestuur
A. van Erk	Plv Lid Algemeen Bestuur
M. Roelofs	Plv Lid Algemeen Bestuur
K.M. van der Velde-Menting	Lid Algemeen Bestuur
P.C. van der Wereld -Verkerk	Lid Algemeen Bestuur
I.A.A. van der Meer	Plv Lid Algemeen Bestuur
S. Spek	Lid Algemeen Bestuur
C.L. Visser	Lid Algemeen Bestuur
J.W.C. de Mooij	Plv Lid Algemeen Bestuur
F. Zeggelt	Lid Algemeen Bestuur
G. van Gaal	Lid Algemeen Bestuur
M. Schreuder	Lid Algemeen Bestuur
S. van Diepen	Plv Lid Algemeen Bestuur
J. Hendriks	Lid Algemeen Bestuur
E. Filemon	Lid Algemeen Bestuur
H. Bos	Plv Lid Algemeen Bestuur
M. van Beek	Plv Lid Algemeen Bestuur
A.G.M. Mesman	Lid Algemeen Bestuur
C.P.M. van der Zwet	Lid Algemeen Bestuur

Toezichthoudende topfunctionarissen 2020	
W.H. Slootbeek	Piv Lid Algemeen Bestuur
F. Mélotte	Piv Lid Algemeen Bestuur
T.C.J. de Kleer	Lid Algemeen Bestuur
R.J.G. de Ridder	Lid Algemeen Bestuur
C.A.G.M. Egberts	Piv Lid Algemeen Bestuur
A.J. Schrama-van Kessel	Piv Lid Algemeen Bestuur
R.T.P. Brouwer	Lid Algemeen Bestuur
D.T.C. Salman	Lid Algemeen Bestuur
R. ter Hark	Lid Algemeen Bestuur
J.J.J. Beugelsdijk	Piv Lid Algemeen Bestuur
H.W.M. de Jong	Piv Lid Algemeen Bestuur
E. Bus	Lid Algemeen Bestuur
I.J. van Dillen	Lid Algemeen Bestuur
E.H.M. Creemers	Piv Lid Algemeen Bestuur
G.A. Koot	Lid Algemeen Bestuur
J.J. van Doesburg	Lid Algemeen Bestuur
R. Wietsma-Biesbroek	Lid Algemeen Bestuur
C.G.J. Breuer	Piv Lid Algemeen Bestuur
M. Volten	Piv Lid Algemeen Bestuur
R. Zoetemelk	Lid Algemeen Bestuur
S. van den Dool	Lid Algemeen Bestuur
G. Zeelt	Piv Lid Algemeen Bestuur
A. Deuzeman	Piv Lid Algemeen Bestuur
A. Bakx	Lid Algemeen Bestuur
R.F. Bouter	Lid Algemeen Bestuur
E.G.E.M. Bloemen	Piv. Algemeen Bestuur
R.W. Onderwater	Piv. Algemeen Bestuur

Tabellen 1b, 1c, 1e, 1f, 1g en 2: zijn over 2020 niet van toepassing.

Tabel 3: Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2020 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

5 Besluit

Het Algemeen Bestuur van het samenwerkingsorgaan Holland Rijnland;

gezien de rekening van lasten en baten van het samenwerkingsorgaan over het jaar 2020;

gelet op artikel 197 en volgende van de gemeentewet;

b e s l u i t:

De jaarrekening 2020 vast te stellen met een voordelig resultaat van

Over de bestedings- en dekkingsvoorstellen separaat te besluiten.

Aldus vastgesteld door het Algemeen Bestuur van het Samenwerkingsorgaan Holland Rijnland in de vergadering van 30 juni 2021.

L.A.M. Bakker
secretaris

H.J.J. Lenferink
voorzitter

6 Bijlagen

6.1 Subsidies

Verantwoording CVV

Subsidie verstrekker: Provincie Zuid-Holland	Subsidie toekenning 2020	Ontvangen bedrag in 2020	Nog te ontv.	Uitgaven 2020	Verschil uitgaven 2020
Project omschrijving					
Bijdrage CVV 2020	300.000	240.000	60.000	300.000	-
Voorschot kosten beheersorganisatie CVV 2020	45.000	36.000	9.000	45.000	-
Totaal	345.000	276.000	69.000	345.000	-

Projecten cofinanciering

Subsidie project Cofinanciering	Toegekend bedrag 2020
Instrumentation for Space (LiS)	25.000
Back on Track	-25.000
OADB 2020	50.000
Project Environmental Omics	60.000
Samen Leren 2020	41.000
Totaal	151.000
In 2020 is de subsidie Back on Track van 25.000 terugontvangen.	

